

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

Πανεπιστήμιο Πατρών
Σχολή Γεωπονικών Επιστημών
Τμήμα Γεωπονίας

Ανασκόπηση του Ελαιοκομικού - Αμπελουργικού Συνεταιρισμού Πατρών στο πέρασμα του χρόνου

Πτυχιακή εργασία του φοιτητή
Δημοσθένη Καρασιώτου

Επιβλέπουσα καθηγήτρια: Α. Λιόπα-Τσακαλίδη
Αμαλιάδα 2019

Αντί προλόγου

Η παρούσα πτυχιακή εκπονήθηκε στο πρώην εργαστήριο Βοτανικής και Ζιζανιολογίας του Τμήματος Τεχνολόγων Γεωπόνων της Σχολής Τεχνολογίας Γεωπονίας και Τεχνολογίας Τροφίμων και Διατροφής του ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας.

Ευχαριστώ θερμά την επιβλέπουσα της πτυχιακής μου εργασίας Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Δρ. Α. Λιόπα – Τσακαλίδη για την αδιάκοπη επιστημονική καθοδήγηση, την πολύπλευρη βοήθεια, τις πολύτιμες συμβουλές και το ειλικρινές ενδιαφέρον της καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας.

Θα ήθελα να εκφράσω τις ιδιαίτερες ευχαριστίες στον πρόεδρο του Ελαιοκομικού – Αμπελουργικού Αγροτικού Συνεταιρισμού Πατρών (ΠΑΤΡΑΪΚΗ 1918) κ. Δημήτρη Παρασκευόπουλο για την πολύτιμες πληροφορίες και υλικό που μου έδωσε για τη λειτουργία του συνεταιρισμού.

Επίσης θα ήθελα να εκφράσω τις βαθύτατες ευχαριστίες στους γονείς μου Δημήτριο και Χρυσή την αδερφή μου Αγγελική στους θείους μου και στην πολυαγαπημένη μου γιαγιά την ηθική υποστήριξη που μου παρείχαν καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών μου καθώς και για την αμέριστη συμπαράστασή τους

	Αντί προλόγου	2
	Περίληψη	5
	Σκοπός της εργασίας	6
	Κεφάλαιο 1	7
1	Συνεταιρισμοί	7
1.1	Ορισμός Αγροτικών Συνεταιρισμών	7
1.2	Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου	10
1.2.1	Ορισμός-Σκοπός –Νομική μορφή (Νόμος 4384/2016)	10
1.2.2	Συνεταιριστικές Αξίες	10
1.2.3	Συνεταιριστικές Αρχές	11
1.2.4	Ιστορική Εξέλιξη των Συνεταιρισμών	12
1.3	Ιστορική Εξέλιξη Αγροτικών Συνεταιρισμών στην Ελλάδα	12
1.3.1	Δομή του Συνεταιρισμού Κινήματος	23
1.3.2	Συνεταιριστική Νομοθεσία	25
1.33	Εθνικό μητρώο αγροτικών συνεταιρισμών	26
	Κεφάλαιο 2	33
2.1	Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας	33
2.1.1	Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας	36
2.1.1.1	Δήμος Αιγιαλείας	36
2.1.1.1.1	Καλλιέργειες στο Δήμο Αιγιαλείας	36
2.1.1.2	Δήμος Δυτικής Αχαΐας	36
2.1.1.2.1	Καλλιέργειες στο Δήμο Δυτικής Αχαΐας	38
2.1.1.3	Δήμος Ερύμανθου	40
2.1.1.3.1	Καλλιέργειες στο Δήμο Ερύμανθου	40
2.1.1.4	Δήμος Καλαβρύτων	42
2.1.1.4.1	Καλλιέργειες στο Δήμο Καλαβρύτων	42
2.1.1.5	Δήμος Πατρέων	44
2.1.1.5.1	Καλλιέργειες στο Δήμο Πατρέων	44
	Κεφάλαιο 3	47
3	Ελαιοκομικός – Αμπελουργικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πατρών (ΠΑΤΡΑΪΚΗ 1918)	47
3.1	Εισαγωγή	47

3.2	Ιστορικά στοιχεία Συνεταιρισμών στην περιοχή Πατρών	47
3.3	Το καταστατικό ίδρυσης – στόχοι - σκοποί του Ελαιοκομικού - Αμπελουργικού Συνεταιρισμού Πατρών	56
3.4	Η συμβολή της ένωσης στην ανάπτυξη της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας	58
3.5	Βιομηχανικές μονάδες της Ε. Α. Σ. Πατρών	65
3.4.1	Δραστηριότητες της Ε. Α. Σ. Πατρών	66
3.4.2	Οινοποιείο Άνθεια Πατρών	67
3.4.3	Συσκευαστήριο γεωμήλων Σαγαϊκών Αχαΐας	69
3.4.4	Αποθήκες ελαιολάδου Κάτω Αλύσου	70
3.4.5	Τυροκομείο Πρεβεδού Αχαΐας	71
3.5.1	Άλλες Υπηρεσίες	72
3.5.2	Πωλήσεις γεωργικών εφοδίων - λιπασμάτων	72
3.5.3	Οικονομικά στοιχεία της Ε.Α.Σ.Π	72
3.5.5	Οι κυριότερες αγροτικές οργανώσεις	73
	Βιβλιογραφία	76

Περίληψη

Η εργασία αποτελείται από *τρία κεφάλαια*. Το *πρώτο κεφάλαιο* αναφέρεται στους αγροτικούς συνεταιρισμούς, στις μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου, τη νομική μορφή, τις συνεταιριστικές αξίες και αρχές, την ιστορική εξέλιξη των συνεταιρισμών, στην Ελλάδα, τη δομή του συνεταιρισμού κινήματος, την συνεταιριστική νομοθεσία και το εθνικό μητρώο αγροτικών συνεταιρισμών. Το *δεύτερο κεφάλαιο* αναφέρεται στην Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας, όπου γίνεται μια αναφορά για τους πέντε Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας (Αιγιαλείας, Δυτικής Αχαΐας, Ερύμανθου, Καλαβρύτων και Πατρέων) και τις καλλιέργειες τους ανά Δήμο. Το *τρίτο κεφάλαιο* αναφέρεται στον Ελαιοκομικό – Αμπελουργικό Αγροτικό Συνεταιρισμό των Πατρών (ΠΑΤΡΑΪΚΗ 1918). Περιγράφονται τα ιστορικά στοιχεία των Συνεταιρισμών στην περιοχή Πατρών, το καταστατικό ίδρυσης, οι στόχοι και σκοποί του Ελαιοκομικού - Αμπελουργικού Συνεταιρισμού Πατρών, η συμβολή της ένωσης στην ανάπτυξη της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας, οι βιομηχανικές μονάδες της Ε. Α. Σ. Πατρών, οι δραστηριότητες της Ε. Α. Σ. Πατρών το οινοποιείο Άνθεια Πατρών το συσκευαστήριο γεωμήλων Σαγαϊκών Αχαΐας, οι Αποθήκες ελαιόλαδου κάτω Αλύσου, το Τυροκομείο Πρεβεδού και άλλες Υπηρεσίες.

Σκοπός της Εργασίας

Ο σκοπός της πτυχιακής εργασίας είναι μια σύντομη επανεξέταση και παρουσίαση των σημαντικότερων στοιχείων του Ελαιοκομικού - Αμπελουργικού Συνεταιρισμού Πατρών στο πέρασμα του χρόνου. Επίσης, η συγκεκριμένη εργασία αποσκοπεί στην αποτύπωση της λειτουργίας της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Πατρών που αφορούν τα προβλήματα των αγροτών και τα συνεταιριστικά προβλήματα καθώς και στην τυποποίηση, στη διακίνηση και προώθηση των προϊόντων της.

Τα βήματα που ακολουθήθηκαν για την εκπόνηση της εργασίας ήταν ο προσδιορισμός του σκοπού της εργασίας η συλλογή των στοιχείων και των πληροφοριών που θα μπορούσαν να εξυπηρετήσουν το σκοπό της εργασίας, η ανάλυση και επεξεργασία των στοιχείων και των πληροφοριών. Η συλλογή των στοιχείων για την εκπόνηση της εργασίας έγινε από βιβλιογραφία, το διαδίκτυο, από τους γεωπόνους και αγρότες του Ελαιοκομικού - Αμπελουργικού Συνεταιρισμού Πατρών.

Κεφάλαιο 1

1 Συνεταιρισμοί

1.1 Ορισμός Αγροτικών Συνεταιρισμών

Κατά καιρούς έχουν διατυπωθεί πολλοί ορισμοί σχετικά με το τι είναι Συνεταιρισμός. Η διαφοροποίηση μεταξύ των ορισμών αυτών έγκειται στην έμφαση που δίνει ο καθένας σε διαφορετικά χαρακτηριστικά ή σκοπούς του Συνεταιρισμού.

Ο Συνεταιρισμός είναι ένας οργανισμός, μια επιχείρηση – οργάνωση που ανήκει στους χρήστες του και ελέγχεται από αυτούς, προωθεί τα συμφέροντά τους και διανέμει τα κέρδη τους με βάση τη χρήση του (Grashuis και Cook, 2018; Cook, 1997). Τα μέλη των συνεταιρισμών έχουν τις εξής ιδιότητες. Το μέλος του συνεταιρισμού έχει την ιδιότητα α) του μέλους– ιδιοκτήτη (user - owner). επειδή συμμετέχει στο κεφάλαιο της συνεταιριστικής επιχείρησης, είναι αρμόδιο να β) ασκεί έλεγχο στη διοίκηση {επιβλέποντα (user - control)} και να εγκρίνει ή να απορρίπτει τις πράξεις της και να χρησιμοποιεί τη συνεταιριστική επιχείρηση γ) ως πελάτης ή προμηθευτής ωφελουμένου (user - benefit) (Κοντογεώργος και Σεργάκη, 2015).

Η αρχή του μέλους– ιδιοκτήτη (user - owner). Τα μέλη- χρήστες των συνεταιρισμών είναι ιδιοκτήτες του και παρέχουν την απαραίτητη χρηματοδότηση της επιχείρησης. Τα μέλη μπορούν να χρηματοδοτήσουν τους συνεταιρισμούς τους με πολλούς και διαφορετικούς τρόπους.

Η αρχή του μέλους– επιβλέποντα (user - control). Τα μέλη- χρήστες του συνεταιρισμού ελέγχουν τη συνεταιριστική επιχείρηση. Τα μέλη, λοιπόν, εκλέγουν το διοικητικό συμβούλιο και εγκρίνουν τις αλλαγές στη δομή και τη λειτουργία του. Το διοικητικό συμβούλιο καθορίζει την πολιτική και είναι υπεύθυνο για την καθημερινή λειτουργία και επίβλεψη της συνεταιριστικής επιχείρησης

Η αρχή του μέλους– ωφελουμένου (user - benefit). Η αρχή αυτή επιβεβαιώνει ότι βασικός σκοπός μιας συνεταιριστικής επιχείρησης είναι να παρέχει και να διανέμει οφέλη για τα μέλη της με βάση τον όγκο συναλλαγών τους. Τα οφέλη μπορεί να περιλαμβάνουν υπηρεσίες που διαφορετικά δεν θα ήταν διαθέσιμες, οικονομίες μεγέθους κατά την αγορά εφοδίων ή κατά την πώληση προϊόντων ή τη διανομή των

πλεονασμάτων με βάση τις συναλλαγές του μέλους με τον συνεταιρισμό. (Κοντογεώργος και Σεργάκη, 2015).

Ο συνεταιρισμός είναι μια επιχείρηση – οργάνωση που ανήκει στους χρήστες της και ελέγχεται από αυτούς (Αγγουράκη, 2017). Οι συνεταιρισμοί είναι επιχειρήσεις που βρίσκονται στο επίκεντρο των ανθρώπων που ανήκουν, ελέγχονται και διευθύνονται από τα μέλη τους και για να συνειδητοποιούν τις κοινές οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ανάγκες και προσδοκίες τους. Αγροτικοί συνεταιρισμοί είναι όσοι δραστηριοποιούνται σε οποιοδήποτε τομέα της αγροτικής οικονομίας για την ίδρυση των οποίων απαιτούνται τουλάχιστον δέκα άτομα.

Ο συνεταιρισμός διαφέρει σε θέματα διοίκησης και οργάνωσης από τις άλλες μορφές επιχειρήσεων, γιατί λειτουργεί προς όφελος των μελών του, αντί να επιδιώκει τη δημιουργία κερδών σε όσους έχουν επενδύσει σε αυτόν. Τα οφέλη προς τα μέλη σε συνδυασμό με τις αρχές και αξίες στις οποίες στηρίζεται η λειτουργία των συνεταιρισμών είναι αυτό που καθιστά τους συνεταιρισμούς μια εναλλακτική και ιδιαίτερη πρόταση επιχειρηματικότητας (Κοντογεώργος και Σεργάκη, 2015). Ο όρος Συνεταιρισμός είναι πολυδιάστατος και δύσκολος στην ερμηνεία του λόγω του ποικιλόμορφου χαρακτήρα που έχει καθώς και του μικτού οικονομικοκοινωνικό χαρακτήρα που διακατέχει. Οι συνεταιρισμοί σε όλο τον κόσμο ποικίλουν και έχουν διάφορες μορφές.

Στο παγκόσμιο συνέδριο της Διεθνούς Συνεταιριστικής Ένωσης το 1995, στο Μάντσεστερ, για πρώτη φορά διατυπώθηκε και υιοθετήθηκε ένας κοινά αποδεκτός ορισμός για τους συνεταιρισμούς. Ο ορισμός σύμφωνα με τη Διεθνή Συνεταιριστική Ένωση (International Cooperative Alliance -ICA) όριζε τον συνεταιρισμό ως «Συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη ένωση προσώπων που συγκροτείται εθελοντικά για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεών τους δια μέσου μιας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης».

Στις χώρες στις οποίες η συνεταιριστική κίνηση των αγροτών έχει αναπτυχθεί, παρατηρείται μεγάλη ποικιλία συνεταιρισμών που έχουν ιδρυθεί για την εξυπηρέτηση των επιμέρους αναγκών των παραγωγών. Η διάκριση αυτών των συνεταιρισμών σε κατηγορίες διαφέρει από χώρα σε χώρα, ανάλογα με τη δομή της οικονομίας και του γεωργικού τομέα και ανάλογα με την ανάπτυξη του συνεργατισμού προς επιμέρους κατευθύνσεις.

Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί ανάλογα με τον κύριο σκοπό τους όπως αυτός προσδιορίζεται από το καταστατικό τους είναι:

α) Πιστωτικοί β) Πωλήσεις προϊόντων γ) Παραγωγικοί δ) Διαφόρων σκοπών.

α) Πιστωτικοί αγροτικοί συνεταιρισμοί

Οι *Πιστωτικοί αγροτικοί συνεταιρισμοί* επιδιώκουν την εξεύρεση κεφαλαίων για τη δανειοδότηση των μελών τους.

β) Συνεταιρισμοί πώλησεως προϊόντων

Οι *συνεταιρισμοί πώλησεως προϊόντων* επιδιώκουν να εξασφαλίσουν τους καλύτερους δυνατούς όρους κατά τη διάθεση των προϊόντων των μελών τους. Συνήθως αναλαμβάνουν την πώληση του κυριότερου ή των κυριότερων προϊόντων των μελών τους, εξασφαλίζοντας έτσι σοβαρά πλεονεκτήματα, όπως είναι η γνώση των συνθηκών της αγοράς, η αποθήκευση σε κατάλληλες εγκαταστάσεις, η χορήγηση δάνειων στα μέλη έτσι ώστε να μην επείγονται να διαθέσουν τα προϊόντα τους, η τυποποίηση των προϊόντων κλπ.

γ) Παραγωγικοί Συνεταιρισμοί

Οι *παραγωγικοί συνεταιρισμοί* που προωθούν τη συνεργασία των μελών τους σε μια ή περισσότερες φάσεις της παραγωγικής διαδικασίας. Αυτοί διαθέτουν εγκαταστάσεις (ελαιοτριβεία, οινοποιεία κλπ.).

δ) Συνεταιρισμοί Διαφόρων σκοπών

Οι *διαφόρων σκοπών συνεταιρισμοί* που δεν δικαιολογούν βάση της διάδοσης τους ξεχωριστή ταξινόμηση και δεν ταξινομούνται σε καμιά από τις προηγούμενες υποκατηγορίες. Σε αυτούς περιλαμβάνονται κυρίως οι μελισσοκομικοί συνεταιρισμοί και οι συνεταιρισμοί εξαγοράς και ενοικιάσεων γης.

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση δραστηριοποιούνται σήμερα, περίπου 300.000 συνεταιρισμοί οι οποίοι προσφέρουν 2,3 εκατομμύρια θέσεις εργασίας σε όλα τα κράτη μέλη.

1.2 Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου

1.2.1 Ορισμός - Σκοπός - Νομική μορφή (Νόμος 4384/2016)

Σύμφωνα με τον Νόμο 4384/2016 ορίζεται ως Αγροτικός Συνεταιρισμός, μια αυτόνομη ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά και επιδιώκει, με την αμοιβαία βοήθεια και την αλληλεγγύη των μελών της, τη συλλογική οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή τους, μέσω μίας συνιδιοκτήτης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης. Αγροτικοί Συνεταιρισμοί θεωρούνται και οι αλιευτικοί, κτηνοτροφικοί, πτηνοτροφικοί, μελισσοκομικοί, σηροτροφικοί, αγροτουριστικοί, αγροβιοτεχνικοί, οικοτεχνικοί και άλλοι συνεταιρισμοί οποιουδήποτε κλάδου ή δραστηριότητας της αγροτικής οικονομίας.

Ο *Αγροτικός Συνεταιρισμός* είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και έχει εμπορική ιδιότητα. Αναπτύσσει κάθε είδους δραστηριότητα για την επίτευξη των σκοπών του στο πλαίσιο του νόμου και του καταστατικού του.

Για την εκπλήρωση των σκοπών του, ο Αγροτικός Συνεταιρισμός μπορεί να συνιστά νομικά πρόσωπα, να συμπράττει με καταναλωτικούς ή άλλους συνεταιρισμούς, με νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα, με κοινωφελείς οργανισμούς, με επιχειρήσεις οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), με συνεταιριστικές οργανώσεις άλλων χωρών και με φυσικά ή νομικά πρόσωπα στο πλαίσιο της διακρατικής ή και διεπαγγελματικής συνεργασίας. Ο ΑΣ μπορεί, επίσης, να ιδρύει υποκαταστήματα, παραρτήματα ή γραφεία στο εσωτερικό και το εξωτερικό.

Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα νόμο, εφαρμόζονται συμπληρωματικά οι διατάξεις του εμπορικού δικαίου και του αστικού κώδικα.

1.2.2 Συνεταιριστικές Αξίες

Οι Συνεταιριστικές Αξίες αποτελούν ποιοτικά χαρακτηριστικά και διαπιστώθηκαν ως εξής: Οι συνεταιρισμοί στηρίζονται στις αξίες της αυτοβοήθειας, της αυτό-ευθύνης, της δημοκρατίας, της ισότητας, της ισοτιμίας και της αλληλεγγύης. Ακολουθώντας την παράδοση των πρωτεργατών, τα μέλη των συνεταιρισμών στηρίζονται στις ηθικές αξίες της εντιμότητας, της διαφάνειας, της κοινωνικής υπευθυνότητας και της φροντίδας για τους άλλους. Η Ελλάδα ανήκει στις χώρες στις οποίες εμφανίστηκε

αρκετά νωρίς το πνεύμα του συνεταιρισμού, στο οποίο στηρίχθηκε και θεμελιώθηκε ο θεσμός του σύγχρονου Συνεταιρισμού.

1.2.3 Οι Συνεταιριστικές Αρχές

Οι συνεταιριστικές αρχές αποτέλεσαν αφετηρία για την εξέλιξη των συνεταιρισμών. Οι αρχές αυτές είναι:

- Εθελοντική και ελεύθερη συμμετοχή στους συνεταιρισμούς
- Δημοκρατική διοίκηση εκ μέρους των μελών
- Οικονομική συμμετοχή των μελών
- Οικονομία και ανεξαρτησία
- Εκπαίδευση, πρακτική εξάσκηση και πληροφόρηση
- Συνεργασία μεταξύ συνεταιρισμών
- Ενδιαφέρον για την κοινότητα

1.2.4 Ιστορική Εξέλιξη των Συνεταιρισμών

Σύμφωνα με τη Διεθνή Συνεταιριστική Ένωση ο συνεταιρισμός είναι «μία αυτόνομη ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά και επιδιώκει την οικονομική, κοινωνική, πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή τους, μέσω μιας συνιδιοκτήτης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης».

Στην Αγγλία κυριάρχησε η κίνηση για τη δημιουργία καταναλωτικών συνεταιρισμών σε μια προσπάθεια να προστατευτούν οι εργάτες της βιομηχανίας από την εκμετάλλευση των εργοδοτών, των χαμηλών αμοιβών και των σκληρών συνθηκών διαβίωσης.

Στη Γαλλία επικράτησαν οι παραγωγικοί συνεταιρισμοί, εισάγοντας τις αρχές της ελεύθερης συμμετοχής, της δημοκρατικής διοίκησης με αιρετά όργανα διοίκησης και της διανομής των πλεονασμάτων στα μέλη ανάλογα με την εργασία τους.

Στη Γερμανία, εξαιτίας των οικονομικών προβλημάτων και δυσβάστακτων επιτοκίων που αντιμετώπιζαν οι μικροεπαγγελματίες, όπως και οι αγρότες, δημιουργούνται πιστωτικοί συνεταιρισμοί, είτε αστικοί είτε αγροτικοί.

Από τις 30 μεγαλύτερες Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις της Ε.Ε., καμία δεν ανήκει σε χώρα της Νότιας Ευρώπης (Ισπανία, Πορτογαλία, Ιταλία, Ελλάδα) ίσως γιατί η Βιομηχανική Επανάσταση στη Νότια Ευρώπη παρουσίασε σημαντική στέρηση (Μπαμπανάσης, 1985).

Οι συνεταιρισμοί αντιπροσωπεύουν μια πολύ σημαντική οργανωτική δομή στη διεθνή αγορά τροφίμων και στη γεωργία. Σε μελέτη του ΟΟΣΑ για όλες τις ευρωπαϊκές και μη χώρες (κράτη μέλη της Ένωσης (ΕΕ) και τα επιλεγμένα κράτη εκτός ΕΕ) αναφέρεται ότι δεν υπάρχει ούτε μία χώρα στον κόσμο με προηγμένο φαγητό και γεωργικό σύστημα, στο οποίο οι γεωργικοί συνεταιρισμοί να μη διαδραματίζουν βασικό ρόλο.

1.3. Ιστορική Εξέλιξη Αγροτικών Συνεταιρισμών στην Ελλάδα

Δεν είναι λίγοι αυτοί που πιστεύουν ότι η Ελλάδα ανήκει ο τίτλος του προδρόμου της διεθνούς συνεταιριστικής κίνησης με την ίδρυση της «Κοινής Συντροφιάς» στα Αμπελάκια κατά το έτος 1780. Ήταν ένας συνεταιρισμός εμπόρων, τεχνιτών και εργατών κατασκευής κόκκινων νημάτων από βαμβάκι. Πολλοί θεωρούν ότι ήταν το πρώτο παράδειγμα συνεργασίας κεφαλαίου και εργασίας (Παπαγεωργίου, 2007). Ο

συνεταιρισμός Αμπελακίων Θεσσαλίας (ίδρυση 1780) που ονομαζόταν «Κοινή Συντροφιά Αμπελακίων» θεωρείται από κάποιους ο πρώτος συνεταιρισμός στον κόσμο και για τις αρχές με τις οποίες λειτούργησε και για το επίπεδο οργάνωσής του. Συμμετείχαν σ' αυτόν 6.000 μέλη, άντρες, γυναίκες και παιδιά από τα 21 χωριά της περιοχής. Οι αγρότες πρόσφεραν τα χωράφια τους για καλλιέργεια βαμβακιού και ερυθρόδανου-ριζαρίου (υλικό για βαφή νήματος), οι κεφαλαιούχοι τα χρήματά τους και οι υπόλοιποι την εργασία τους στο κλωστήριο και το βαφείο. Τα νηματοβαφεία λειτούργούσαν όλο το 24ωρο και η παραγωγή έφτανε τους 370 τόνους νήματος, που εξαγόταν στο εξωτερικό με κέντρο τη Βιέννη και πρακτορεία στην Κων/πολη, την Οδησό, το Αμβούργο, το Άμστερνταμ κ.ά. Η διανομή των κερδών γινόταν ανάλογα με τη συμμετοχή του καθενός σε εργασία και κεφάλαιο, αφού αφαιρούνταν δαπάνες και εισφορές για συντελεστές παραγωγής, αλλά και για συντήρηση νοσοκομείων, σχολείων, δρόμων κλπ. Ο συνεταιρισμός διοικούνταν από 5μελές διοικητικό συμβούλιο, ενώ 12μελής εξελεγκτική επιτροπή ήταν υπεύθυνη για τον έλεγχο των αποφάσεών του. Πέρα από τη σημαντική οικονομική του δραστηριότητα ο συνεταιρισμός ανέπτυξε ουσιαστική κοινωνική και πολιτιστική δράση με την ίδρυση σχολείων, νοσοκομείων, βιβλιοθηκών κλπ. (Κοντογεώργος, 2015).

Η ανάπτυξη του συνεταιριστικού κινήματος στην Ελλάδα καθυστέρησε εξαιτίας του οθωμανικού ζυγού.

Η ανάπτυξη του συνεταιριστικού κινήματος ξεκίνησε αρκετά γρήγορα στην Ελλάδα τον 20ο αιώνα, λόγω της προσπάθειας επίλυσης του αγροτικού ζητήματος πάνω από ένα αιώνα. Στον Αλμυρό Βόλου ιδρύθηκε «Το Μετοχικό Γεωργικό Ταμείο Αλληλοβοήθειας» με σκοπό την παροχή οικονομικής βοήθειας σε υπερχρεωμένους αγρότες έναντι τόκων και από τις πρώτες συνεταιριστικές οργανώσεις στην Ελλάδα υπήρξε αυτή των Αμπελακίων στο νομό Λάρισας. Το 1900 ιδρύθηκε ο αγροτικός συνεταιρισμός του Αλμυρού, και ο σκοπός του είναι η παροχή των δανείων στους συνεταιίρους για τον αλωνισμό των σιτηρών με ιδιόκτητη αλωνιστική μηχανή, την προμήθεια λιπασμάτων και την από κοινού πώληση των προϊόντων τους.

Παρά το γεγονός ότι δεν υπήρχε στην Ελλάδα ειδική νομοθεσία για τους συνεταιρισμούς, ιδρύθηκαν αρκετοί ακόμη, κυρίως στις περιοχές της Πελοποννήσου, Θεσσαλίας και Κρήτης. Ειδικότερα ως το 1913 υπήρχαν 87 αγροτικοί συνεταιρισμοί, ενώ ως το 1915 που δημοσιεύτηκε ο νόμος 602 «περί συνεταιρισμών» (Κασσαβέτης, 2005). Όταν η πρώτη συνεταιριστική νομοθεσία εδραιώθηκε το 1915, μόνο ελάχιστοι γεωπόνοι εκπαιδευμένοι στη δύση, είχαν ιδρύσει συνεταιρισμούς (Πιορούλος, 2000).

Ορόσημο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς στην Ελλάδα αποτελεί η ψήφιση του Νόμου 602/1915, που συντάχθηκε με πρότυπο τον αντίστοιχο γερμανικό και αυστριακό νόμο, προσαρμοσμένους στην ελληνική πραγματικότητα και θεωρείται ένας προοδευτικός νόμος. είχαν ιδρυθεί συνολικά 152 (Κλήμη-Καμινάρη, 2003). Συγκεκριμένα το έτος 1922 ο αριθμός των συνεταιρισμών έφτασε τους 1.815. Εκτός από όλα αυτά το 1923 έγινε την απαλλοτρίωση από την κυβέρνηση Πλαστήρα Μοιράστηκαν στους αγρότες 18.129.263 στρέμματα γης και προστέθηκαν πάνω από 300.000 ατομικοί ιδιοκτήτες γης.

Οι ίδιοι οι αγρότες είδαν τους συνεταιρισμούς ως το μοναδικό μέσο για να ξεπεραστούν οι εξαιρετικά επιβλαβείς συνέπειες της παγκόσμιας αγοράς προϊόντων. Περισσότεροι από 3.000 τοπικοί αγροτικοί συνεταιρισμοί πολλαπλών χρήσεων παρείχαν σε μέλη πίστωση σε ευνοϊκές τιμές, πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας εισροές και κανάλια μάρκετινγκ. Το 1917, οι τοπικοί συνεταιρισμοί άρχισαν να οργανώνουν δευτεροβάθμιες, ομοσπονδιακές δομές στις οποίες επένδυσαν με την κατασκευή εργοστασίων μεταποίησης και συσκευασίας για όλα τα μεγάλα ελληνικά γεωργικά προϊόντα.

Κατά την τριετία 1923-1926 ιδρύθηκαν 2.018 αγροτικοί συνεταιρισμοί, ενώ το 1931 έφτασαν τους 3.347 πρωτοβάθμιους αγροτικούς συνεταιρισμούς και τις 85 περιφερειακές ενώσεις. Το 1936 ο αριθμός αυξήθηκε και άλλο όπου έφτασε στους 3.967, από τους οποίους το 79% ήταν κυρίως πιστωτικοί (Αβδελίδης, 1986). Κατά την μεταπολεμική εποχή, το ελληνικό συνεταιριστικό κίνημα ισχυροποιήθηκε αισθητά. Η ελληνική αγροτική οικονομία απέκτησε μια δομή στην οποία κυριαρχούσε η μικρή ιδιοκτησία και η οικογένεια ως μονάδα παραγωγής (Αβδελίδης, 1986).

Σημαντικός σταθμός στην εξέλιξη του συνεταιριστικού κινήματος ήταν το έτος 1929 όπου έγινε η ανάπτυξη ενός δικτύου γεωτεχνικής στήριξης και επενδυτικών πιστώσεων που το ανέλαβε κυρίως η «Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος».

Με την πάροδο του χρόνου η παραγωγή αγροτικών προϊόντων, οι καλλιεργούμενες εκτάσεις, ο παραγωγικός εξοπλισμός και οι εγκαταστάσεις των συνεταιρισμών αλλά και ο όγκος των χρηματικών συναλλαγών αυξήθηκαν σημαντικά. Το γεγονός αυτό οφείλεται στο ότι οι συνεταιρισμοί προχώρησαν στην εμπορία αγαθών γεωργικής χρήσης όπως είναι φυτοφάρμακα, λιπάσματα, είδη εγκαταστάσεων θερμοκηπίων κ.ά. Επίσης το 1935 έγινε η ίδρυση της Πανελλήνια Συνομοσπονδίας Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών. Έδρα της ήταν η Αθήνα αλλά είχε ως περιφέρεια όλη την Ελλάδα (Δαουτόπουλος, 2006).

Με την ψήφιση του Ν.602/1914, οι συνεταιρισμοί αναπτύχθηκαν σημαντικά. Η εξέλιξη αυτή οφείλονταν σε δυο λόγους:

1. Στην επιτακτική ανάγκη να εξευρεθούν κεφάλαια με ευνοϊκούς όρους για την γεωργία και τους αγρότες και
2. Η προστατευτική πολιτική που άσκησε το κράτος υπέρ των συνεταιρισμένων αγρότων (Δαουτόπουλος, 2006).

Μετά το 1914 δημιουργήθηκαν συνεταιριστικές οργανώσεις (Κοινοπραξίες, Εταιρίες κ.λ.π) οι οποίες μπήκαν στη μεταποίηση και εμπορία των αγροτικών προϊόντων και σε ασφαλιστικές εργασίες. Οι σημαντικότερες είναι:

- Η ΚΥΔΕΠ ιδρύθηκε το 1940 και ασχολούνταν με την διακίνηση εγχώριων προϊόντων (σιτηρών, βαμβακιού κ.α)
- Η ΣΕΚΕ ιδρύθηκε το 1947 και ασχολείται με την εμπορία καπνού.
- Η ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΗ ιδρύθηκε το 1949 και ασχολείται με την εμπορία ελαιολάδου και μεταποίησης ελιάς.
- Η ΣΕΚΑΠ ιδρύθηκε το 1975 και ασχολείται με την παραγωγή τσιγάρων
- Η ΕΛΒΙΖ ιδρύθηκε το 1963 και προβαίνει στη παραγωγή ζωοτροφών
- Η ΣΕΒΑΘ ιδρύθηκε το 1975 και ασχολείται με την μεταποίηση οπωροκηπευτικών
- Η ΣΥΝΕΔΙΜ (Συνεταιριστική Εταιρία Διεθνών Μεταφορών) ιδρύθηκε το 1981 αποσκοπεί στην κύρια εξυπηρέτηση των συνεταιριστικών οργανώσεων.
- Η ΣΥΝΕΔΙΑ (Συνεταιριστική Εταιρία Διαφημίσεων) η οποία ιδρύθηκε το 1981 και έχει ως βασική αποστολή της κάθε είδους προβολή των συνεταιριστικών οργανώσεων για τη μεταφορά προϊόντων τους στο εξωτερικό.
- Η ΣΥΝΕΛ (Συνεταιριστική Εταιρία Λιπασμάτων) η οποία ιδρύθηκε το 1981 αποσκοπεί κυρίως στον πλήρη έγκαιρο και με χαμηλές τιμές εφοδιασμό της ελληνικής γεωργίας με λιπάσματα.
- ΔΩΔΩΝΗ αγροτική βιομηχανία προϊόντων γάλακτος και κυρίως παραγωγής άριστης ποιότητας τυριού το οποίο στο μέγιστο ποσοστό του εξάγεται στο εξωτερικό.
- Η ΣΥΝ.ΒΙΟ.ΣΙ (Συνεταιριστική Βιομηχανία Σιτηρών) ασχολείται με παραγωγή ψωμιού και άλλων συναφών προϊόντων.
- Η ΚΑΙΡ οινοποιητική βιομηχανία στις Ρόδου που παράγει εξαιρετης ποιότητας σαμπάνια

Σύμφωνα με την ΠΑΣΕΓΕΣ, το 2010, η Ελλάδα έφτασε σε 6.376 πρωτοβάθμιους αγροτικούς συνεταιρισμούς και σε 112 Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών. Τέλος, το 2012 αποτελεί ένα κρίσιμο σημείο για τους συνεταιρισμούς καθώς η νομοθεσία περί αυτών τροποποιήθηκε για άλλη μια φορά και το νέο καταστατικό ορίζει την κατάργηση

των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών και την μετατροπή αυτών σε πρωτοβάθμιους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς ή Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Αγγουράκη, 2017).

Στη δεκαετία του '80 και του '90, το νομικό πλαίσιο τροποποιήθηκε πολλές φορές. Οι πολιτικές αντιπαραθέσεις μεταξύ μελών του συμβουλίου που εκπροσώπησαν και υποστηρίχθηκαν από τα διαφορετικά πολιτικά κόμματα υπήρξαν συνεχείς. Ως αποτέλεσμα, οι γεωργικοί συνεταιρισμοί μετέβαλαν την εστίασή τους επιδιώκοντας, εγκαταλείποντας τους αρχικούς επιχειρηματικούς τους στόχους, να αναδειχθούν σε αποτελεσματικούς εκλογικούς μηχανισμούς εκστρατείας για τα πολιτικά κόμματα.

Δύο ήταν οι πολιτικές επιλογές που προκάλεσαν την έναρξη αυτής της καταστροφικής περιόδου για το συνεταιριστικό κίνημα.

Πρώτον, τα πολιτικά κόμματα επέλεξαν τους γεωργικούς συνεταιρισμούς ως πεδίο μάχης για πολιτικές αντιπαραθέσεις, λόγω του γεγονότος ότι τα μέλη των γεωργικών εκμεταλλεύσεων αντιπροσώπευαν σημαντικό ποσοστό - την ισχύ ψήφου στις εθνικές εκλογές (πάνω από 20%) και - σχεδόν όλοι οι αγρότες ήταν μέλη τουλάχιστον ενός συνεταιρισμού.

Δεύτερον, πολλοί συνεταιριστικοί ηγέτες χρησιμοποίησαν τον κάθε συνεταιρισμό ως δεκανίκι για την επιδίωξη των ατομικών τους στόχων - χρηματικοί ή προσωπικοί - ακόμα και αν οι πράξεις τους έβλαπταν τους συνεταιρισμούς. Ειδικά μετά το 1982, πολλοί είχαν την πεποίθηση ότι μπορούσαν να αποκομίσουν σημαντικά οφέλη, αποκτώντας άμεση πρόσβαση σε ένα από τα δύο πιο ισχυρά πολιτικά κόμματα, όπως το δεξιό συντηρητικό κόμμα της «Νέας Δημοκρατίας» και το κεντροαριστερό κόμμα «ΠΑΣΟΚ».

Ο πειραματισμός συνεχίστηκε με διαφορετικά νομικά πλαίσια και εκτεταμένη κυβερνητική παρέμβαση στις εσωτερικές οργανωτικές και επιχειρηματικές αποφάσεις της γεωργίας, με αποτέλεσμα οι συνεταιρισμοί να οδηγηθούν σε τεράστια προβλήματα και σε τεράστια χρέη κατά τη δεκαετία του '80 και του '90.

Η πιεστική ανάγκη για τους Έλληνες αγρότες να αντιμετωπίσουν ένα μεγάλο αριθμό οικονομικών προβλημάτων που δημιουργήθηκαν λόγω του ολοένα αυξανόμενου παγκόσμιου και ανταγωνιστικού περιβάλλοντος στα τέλη της δεκαετίας του 1990 και η επικείμενη κατάργηση των άμεσων επιδοτήσεων από την Ε.Ε., υποχρέωσε την κυβέρνηση να επανεξετάσει το ρόλο της έναντι στους γεωργικούς συνεταιρισμούς. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τον Φεβρουάριο του 2000 να θεσπιστεί ο νόμος 2810, ο οποίος χαρακτηρίστηκε από απλότητα γενικότητας για την εξάλειψη της κυβερνητικής παρέμβασης

Μετά το 2000 η κυβέρνηση συνέχισε να παρεμβαίνει σε υποθέσεις συνεταιρισμών, αλλά λόγω της μείωσης των παγκόσμιων τιμών και με την ταυτόχρονη αύξηση στις τιμές των συντελεστών παραγωγής, αναδείχτηκε η αδυναμία των περισσότερων συνεταιρισμών να προστατεύσουν τα έσοδα των μελών των αγροτών τους, πόσο μάλλον να συλλάβουν προστιθέμενη αξία από τα υπόλοιπα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας (Πιορούλος, 2002).

Η ανάγκη ύπαρξης ενός ενιαίου πανελλήνιου οργάνου για τους συνεταιρισμούς φάνηκε αρκετά νωρίς και αφότου είχε αρχίσει να πυκνώνει το δίκτυο των συνεταιρισμών και των ενώσεών τους στη χώρα μετά την ψήφιση του νόμου 602/1915 "περί συνεταιρισμών".

Ο πρωτεργάτης των συνεταιρισμών Σωκράτης Ιασεμίδης από το 1919 φρόντισε να καταρτισθεί και να κυκλοφορήσει το "Καταστατικό της Ομοσπονδίας Γεωργικών Συνεταιρισμών Ελλάδος", ως κορυφαίας ιδεολογικής οργάνωσης. Όμως, η πρώτη προσπάθεια ίδρυσης πανελλήνιας οργάνωσης των συνεταιρισμών έγινε το 1922 από τις ενώσεις Πελοποννήσου. Αλλά και τότε δεν εκτιμήθηκε επαρκώς η σημασία της Οργάνωσης που ιδρύθηκε. Άλλες ήταν οι προτεραιότητες της περιόδου εκείνης. Το "πλήρωμα του χρόνου" ήλθε το 1935, ύστερα από συστηματικές και έντονες προσπάθειες του Θεόδωρου Τζωρτζάκη, στον οποίο η συνεταιριστική κίνηση οφείλει τα μέγιστα (Μόσχου 2011, Σεϊντής, 2018).

Το καταστατικό εγκρίθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 1935. Στις εκλογές που ακολούθησαν, πρόεδρος εξελέγη ο Αλέξανδρος Μπαλατατζής και Διευθυντής ο Θεόδωρος Τζωρτζάκης. Ενάμιση χρόνο μετά την ίδρυση άρχισαν τα σοβαρά προβλήματα. Το καθεστώς της 4 ης Αυγούστου επιδίωξε αρχικά την έμμεση εξάρτηση των συνεταιρισμών από την Α.Τ.Ε.. Στη συνέχεια όμως, με τον Α.Ν. 1138/1938 ιδρύθηκε η Εθνική Συνομοσπονδία Συνεταιρισμών Ελλάδος (ΕΣΣΕ), στην οποία συγχωνεύθηκε η Πανελλήνια Συνομοσπονδία. Τότε, ολόκληρο το δίκτυο των συνεταιρισμών έγινε κατευθυνόμενο από τις εντολές της ΕΣΣΕ.

Από την κατοχική κυβέρνηση η ΕΣΣΕ μετονομάστηκε σε Πανελλήνια Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιρισμών και επανήλθε ως τριτοβάθμια συνεταιριστική οργάνωση, με το Ν.Δ. 21/1941. Κατά την περίοδο της κατοχής η συνομοσπονδία ήταν κατευθυνόμενη από το Υπουργείο Γεωργίας και κύριο μέλημά της είναι η συγκέντρωση γεωργικών προϊόντων.

Μετά την απελευθέρωση, από τον Ιούνιο του 1945 (νόμος 389/1945) καταβλήθηκε προσπάθεια αποκατάστασης των πραγμάτων στους συνεταιρισμούς γενικότερα και στη

Συνομοσπονδία ειδικότερα. Στις πρώτες ελεύθερες εκλογές της 27 ης Ιανουαρίου 1946 εξελέγη 11μελές διοικητικό συμβούλιο. Πρόεδρος εξελέγη ο Αλέξανδρος Μπαλατατζής και Διευθυντής ο Ιωάννης Αφεντάκης (Μόσχου, 2011).

Η νέα περίοδος που άρχισε για τη Συνομοσπονδία χαρακτηρίζεται από έμφαση στις συνδικαλιστικούς χαρακτήρα δραστηριότητες. Η δραματική κατάσταση της υπαίθρου και η έλλειψη άλλου οργάνου εκπροσώπησης των συμφερόντων του συνόλου των αγροτών οδήγησαν την Συνομοσπονδία σε αγωνιστικές κινητοποιήσεις και διεκδικήσεις επίλυσης της πληθώρας των προβλημάτων που συσσώρευσαν οι ανώμαλες περίοδοι που προηγήθηκαν. Σε ένα διχαστικό περιβάλλον της περιόδου αυτής, η Συνομοσπονδία και οι συνεταιρισμοί γενικότερα έπαιξαν έναν πολύ σημαντικό ενωτικό ρόλο (Σεϊντής, 2018).

Με πρωτοβουλίες της ΠΑΣΕΓΕΣ ιδρύθηκαν μέχρι το 1967 Κεντρικές Ενώσεις, Κοινοπραξίες ή Συνεταιριστικές εταιρείες για τον καπνό, για το ελαιόλαδο και τις ελιές, για τις σταφίδες, για το κρασί, για τα σύκα, για την κτηνοτροφία, για τα οπωροκηπευτικά, για τις ζωοτροφές, για τις συνεταιριστικές εκδόσεις, για τα γεωργικά εφόδια, κ.λπ..

Η προσπάθεια ανασυγκρότησης και ενδυνάμωσης του δικτύου των συνεταιρισμών διακόπηκε το 1967, όταν το δικτατορικό καθεστώς με το Ν.Δ. 31/1967 απομάκρυνε τις αιρετές διοικήσεις και τοποθέτησε στη θέση τους πρόσωπα επιθυμητά από το καθεστώς. Με την επαναφορά της δημοκρατικής νομιμότητας διεξήχθησαν ελεύθερες εκλογές. Από το 1976 ξεκινά μια καινούρια προσπάθεια αποκατάστασης της ομαλότητας στους συνεταιρισμούς που στρέφεται προς τρεις κατευθύνσεις:

- Ενδυνάμωση του συνεταιριστικού μηχανισμού της ΠΑΣΕΓΕΣ προς εξυπηρέτηση των νέων αναγκών που διαφάνηκαν μετά την εκδήλωση του ενδιαφέροντος της χώρας να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.
- Ψήφιση ενός νέου νόμου για τους συνεταιρισμούς που θα καταργούσε τις πολλές παρεμποδιστικές διατάξεις που νόθευαν τον αρχικό νόμο 602/1915.
- Συμπλήρωση της συνεταιριστικής δομής με τους φορείς που ήταν αναγκαίοι

Στη δεκαετία του 1980 το ενδιαφέρον της ΠΑΣΕΓΕΣ στράφηκε στην εκπροσώπηση σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο και στην ομαλή μετάβαση από την εθνική στην Κοινή Αγροτική Πολιτική. Με την πάροδο του χρόνου, η ανάγκη συσπείρωσης των συνεταιριστικών δυνάμεων αποτέλεσε ενιαίο στόχο.

Από το 1982 και μετά, διαπιστώνεται κάθε χρόνο η ολοένα και μεγαλύτερη αύξηση των κρατικών επιχορηγήσεων προς τους συνεταιρισμούς, ενώ πολλοί και σημαντικοί πόροι

διοχετεύτηκαν σε διάφορες οργανώσεις με τη μορφή επενδύσεων, δανείων και φοροαπαλλαγών. Ιδιαίτερα μεγάλη ήταν η αύξηση δανείων της ΑΤΕ προς τους συνεταιρισμούς το 1985 για την αποκατάσταση των ζημιών της φυτικής παραγωγής εξαιτίας φυσικών καταστροφών. Οι πολιτικές αλλαγές και εναλλαγές των κυβερνήσεων, καθώς και η μη ριζική αντιμετώπιση του ζητήματος των αγροτικών χρεών, οδήγησαν, το 1989, στη διόγκωση των συνεταιριστικών χρεών σε ανεξέλεγκτα επίπεδα. Οι κακοσχεδιασμένες και μη βιώσιμες επενδυτικές επιλογές κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1980 υπήρξαν καταστροφικές για τις ελληνικές συνεταιριστικές οργανώσεις.

Παρά ταύτα και παρά την τεράστια συμβολή που είχε η ΠΑΣΕΓΕΣ στην ανάπτυξη του αγροτικού χώρου και στη διαμόρφωση πολιτικών υπέρ του αγρότη, σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο, μια σειρά από εξωτερικούς κυρίως παράγοντες σε συνάρτηση με κακές επιλογές και επιμέρους λάθη, οδήγησαν σε απαξίωση το χώρο και σταδιακά δημιουργήθηκε η ανάγκη ανάληψης πρωτοβουλιών, ώστε το Συνεταιριστικό Κίνημα να αναγεννηθεί από την τέφρα του.

Η ΝΕΑ ΠΑΣΕΓΕΣ, ως το διάδοχο σχήμα και η κληρονόμος της μεγάλης παράδοσης και της προσφοράς δεκαετιών του κεντρικού συνεταιριστικού φορέα, δημιουργήθηκε για να υπηρετήσει αυτόν ακριβώς το σκοπό. Με πίστη στις συνεταιριστικές αρχές και με τη βεβαιότητα ότι ο πρωτογενής τομέας μπορεί, όχι απλά να συνεχίσει να αποτελεί βασικό πυλώνα στήριξης της εθνικής οικονομίας, αλλά να μετεξελιχθεί στο όχημα μετάβασης στη «νέα οικονομία» που ο τόπος έχει ανάγκη (Σεϊντής, 2018).

Η ΝΕΑ ΠΑΣΕΓΕΣ, ως το κορυφαίο όργανο καθοδήγησης, συντονισμού και εκπροσώπησης των συνεταιρισμών μελών της και των παραγωγών τους, στοχεύει στην ενιαία έκφραση και στη συντονισμένη δράση των συνεταιρισμών, ώστε να αυξάνεται η ανταγωνιστικότητά τους, καθώς και στην ουσιαστική υποστήριξη του παραγωγικού κόσμου της χώρας, τόσο σε διοικητικό επίπεδο όσο και σε ότι έχει να κάνει με την ίδια την παραγωγική διαδικασία και τα προϊόντα αυτής.

Η έδρα της ΝΕΑΣ ΠΑΣΕΓΕΣ βρίσκεται στην Αθήνα, στην οδό Αρκαδίας 26, στους Αμπελόκηπους. Οι υπηρεσίες που παρέχει στηρίζονται στη συγκροτημένη Υπηρεσιακή της δομή, που αποτελείται από έμπειρα και ειδικευμένα στελέχη. Ως ανεξάρτητο Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου ιδρύθηκε το 2016 και αποτελεί τη διάδοχο κατάσταση της ΠΑΣΕΓΕΣ, η οποία και λειτουργούσε από το 1935, ως κορυφαίος ιδεολογικός και συντονιστικός φορέας των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων της χώρας.

Επιπλέον, υποστηρίζει, προωθεί, προάγει τις δραστηριότητες των μελών της και αναλαμβάνει την εκπροσώπησή τους σε διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο. Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της για την υποστήριξη των μελών της, η ΝΕΑ ΠΑΣΕΓΕΣ, μεταξύ άλλων, εκπονεί μελέτες, εργασίες, έρευνες και συνάπτει συμβάσεις έργου ή παροχής υπηρεσιών, που έχουν σχέση με την αγροτική, γενικά, και τη συνεταιριστική, ειδικά, ανάπτυξη .

Παρακολουθεί στενά την αγροτική, συνεταιριστική, φορολογική και την αναπτυξιακή νομοθεσία που ενδιαφέρει τους αγρότες και τις οργανώσεις τους, υποβάλλει προτάσεις και διεκδικεί την εναρμόνισή τους με τα συμφέροντα και τις ανάγκες τους και γνωμοδοτεί για θέματα που αναφέρονται σε οικονομικές ενισχύσεις και κίνητρα που παρέχονται στις ΑΣΟ, καθώς, και επί σχεδίων νόμων, διαταγμάτων και αποφάσεων που αφορούν στα μέλη της. Διαπραγματεύεται και συνάπτει συλλογικές συμβάσεις εργασίας που αφορούν στο προσωπικό των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων κάθε βαθμίδας. Συντονίζει τις ενέργειες των αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων και ενισχύει το έργο τους, παρέχοντας επιστημονική και τεχνική υποστήριξη, συμβουλές και υπηρεσίες για την οργάνωση και την ανάπτυξή τους (<https://www.neapaseges.gr/>).

Οι Κοντογεώργος κ. α. (2017) επιχειρήσαν να εντοπίσουν, αν οι νέοι και οι νεοεισερχόμενοι στη γεωργία συμμετέχουν σε γεωργικούς συνεταιρισμούς. Για το λόγο αυτό, νέοι αγρότες που συμμετείχαν στο μέτρο 112 «Εγκατάσταση νέων αγρότων» (Κοινή Γεωργική Πολιτική, Πυλώνας II) ρωτήθηκαν εάν είναι α) συνεταιριστικά μέλη και β) ποιοι είναι οι παράγοντες που επηρέασαν την απόφασή τους. Σχεδόν οκτώ στους δέκα από τους νέους αγρότες της ελληνικής γεωργίας που συμμετείχαν στο μέτρο 112 «Εγκατάσταση νέων αγροτών» (Κοινή Γεωργική Πολιτική, Πυλώνας II) δεν είναι συνεταιριστικοί, και αναφέρουν ως απόφαση την έλλειψη εμπιστοσύνης στους συνεταιρισμούς και τις διοικήσεις των συμβουλίων τους, επισημαίνοντας ταυτόχρονα τις άχρηστες υπηρεσίες που παρέχουν οι συνεταιριστικές οργανώσεις. Τα μέλη των γεωργικών συνεταιρισμών έχουν ανώτερη εκπαίδευση και εισόδημα από ό, τι μη μέλη και συμμετέχουν σε συνεταιρισμούς για να εξασφαλίσουν την πώληση της παραγωγής τους, συνήθως σε σταθερές τιμές. Παρ' όλα αυτά, τα συνεταιριστικά μέλη δεν συμμετέχουν στις γενικές συνελεύσεις των συνεταιρισμών, παραμένοντας μακριά από τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και τον δημοκρατικό έλεγχο των οργανώσεών τους. Γενικά, τα συνεταιριστικά μέλη δεν συμμετέχουν ούτε σε άλλες δραστηριότητες και εκδηλώσεις που διοργανώνονται από τους

συνεταιρισμούς τους. Κατά συνέπεια, τα συνεταιριστικά μέλη αυτής της έρευνας φαίνεται να είναι δυσαρεστημένα. Τα οικονομικά πλεονεκτήματα και η προστιθέμενη αξία για κάθε επιχείρηση ή αγρόκτημα ενός νέου αγρότη ως αποτέλεσμα ενός συνεταιριστικού μέλους θα πρέπει όχι μόνο να προωθηθούν αλλά και να αποδειχθούν. Όσον αφορά τη συμμετοχή των μελών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων (μέσω συμμετοχής στις γενικές συνελεύσεις), οι συνεταιρισμοί θα πρέπει να γνωστοποιήσουν τη σημασία της συμμετοχής των μελών στη διαδικασία αυτή και να τονίσουν ότι οι συνέπειες της λήψης αποφάσεων μπορούν να επηρεάσουν την εκμετάλλευση του ατόμου. Συνεπώς, οι συνεταιρισμοί πρέπει να κάνουν ορατά και απτά τα μέλη της επιρροής στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Συμπερασματικά, για να προσελκύσουν νέους εισερχόμενους στη γεωργία να συμμετάσχουν σε ένα συνεταιρισμό, οι συνεταιρισμοί πρέπει να μελετήσουν την έννοια της δέσμευσης. Έτσι, πρέπει να διερευνήσουν τι παρακινεί τα μέλη να γίνουν δεσμευμένα, ποια χαρακτηριστικά της δέσμευσης βασίζονται και αν υπάρχουν διαφορές μεταξύ των κινήτρων μεταξύ των διαφόρων ομάδων μελών.

Η κατάρρευση των ελληνικών συνεταιρισμών οφείλεται στο γεγονός ότι ιστορικά υπήρξαν εργαλεία άσκησης πολιτικής του κράτους και όχι ενώσεις παραγωγικού χαρακτήρα συνδέεται με τη συνολική κρίση. Η εξάρτηση των συνεταιρισμών, τόσο από τη δανειοδότηση όσο από τις επιδοτήσεις, δημιούργησε πολλά εμπόδια στην αυτονομία των ελληνικών συνεταιρισμών. Η εξάρτηση από τον τραπεζικό δανεισμό ξεκινάει πολύ παλιότερα στο διάστημα του μεσοπολέμου, ενώ κορυφώνεται ξανά στην περίοδο στη δεκαετία του '90. Η μελέτη των φακέλων των χρεοκοπημένων συνεταιρισμών ξεδιπλώνει μια αρκετά πιο πολύπλοκη πραγματικότητα σε ότι αφορά την χρεωκοπία των συνεταιρισμών (Ευθυμίου 2016). Η παθολογία των χρεοκοπημένων συνεταιρισμών περιλαμβάνει διαφθορά, επιβάρυνση των συνεταιρισμών με δανεισμό (Ευθυμίου 2016). Ο συνεταιρισμός το αγόραζε από τον παραγωγό σε τιμή υψηλότερη από αυτή που τελικά το διέθετε. Το λογιστικό κενό που μοιραία προέκυπτε καλυπτόταν με δάνειο από την Αγροτική Τράπεζα ή με κοινοτικές επιδοτήσεις. Αυτό το γνώριζαν οι αγρότες, όπως επίσης γνώριζαν ότι τα δάνεια δεν θα ξεπληρώνονταν ποτέ. Δεν αντιδρούσαν όμως ούτε άλλαζαν τις διοικήσεις. Και αυτό γιατί ήξεραν ότι το κράτος-πατερούλης κάποια στιγμή θα ενδώσει στο λαϊκό αίτημα της διαγραφής των χρεών των ανθρώπων. Αυτό το μοντέλο κατέρρευσε ολοκληρωτικά για δύο λόγους: αφενός λόγω της χρεοκοπίας του κράτους, αφετέρου λόγω της μνημονιακής επιτροπείας, καθώς οι θεσμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης ελέγχουν πια

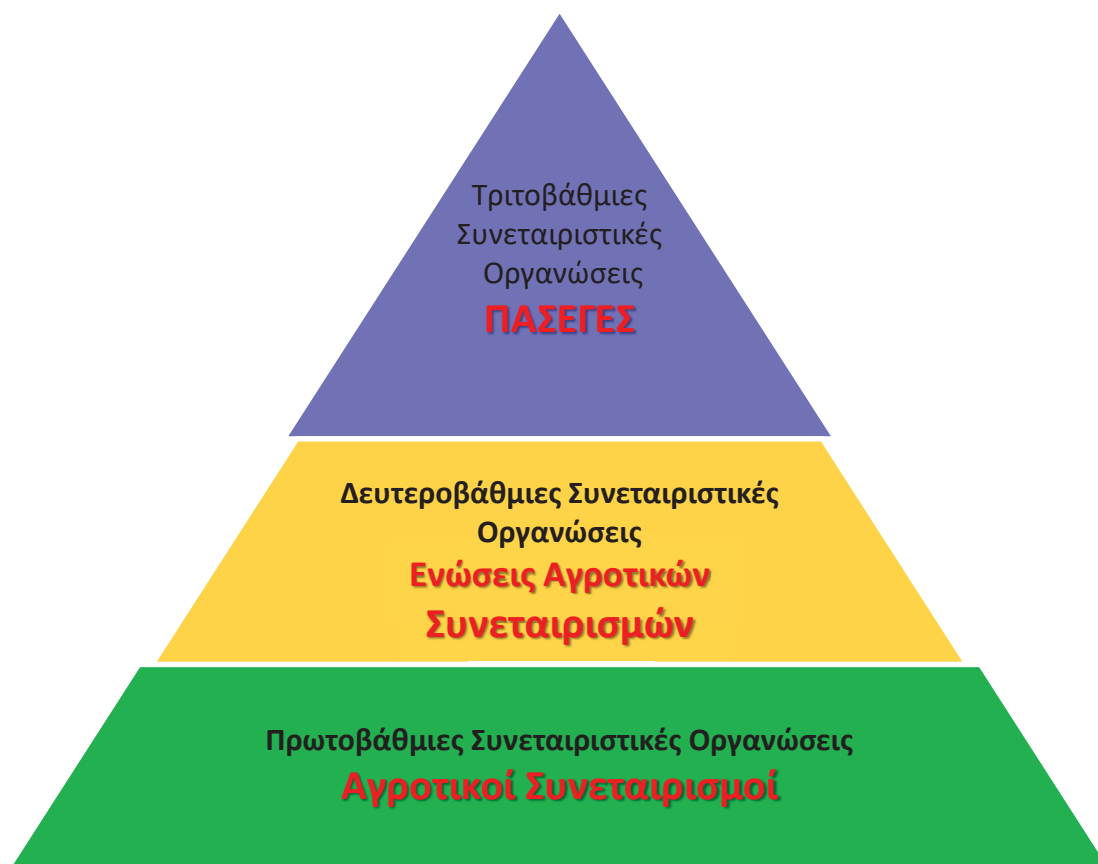
αυστηρά τη διαχείριση των κοινοτικών χρηματοδοτήσεων (Ευθυμίου 2016). Άλλοι σημαντικοί παράγοντες που συνέβαλαν στην επιδείνωση της κατάστασης του αγροτικού τομέα είναι η εξάρτηση των συνεταιρισμών από τα έσοδα που τους απέφερε η διαχείριση των επιδοτήσεων, η έλλειψη δικτύων πώλησης με αποτέλεσμα τη σημαντική κάμψη των πωλήσεων, η εν γένει κακή αξιολόγηση των αγορών, η κακή στελέχωση και ανεπαρκής διοικητική οργάνωση και η έλλειψη εκπαίδευσης και κατάρτισης του προσωπικού των συνεταιρισμών, αλλά και των οργάνων διοίκησής τους και, βέβαια, η εν γένει κακοδιαχείριση των συνεταιρισμών. Οι συνεταιρισμοί που λειτουργούσαν ως συνεταιρισμοί επιβίωσαν στην κρίση και ενίσχυσαν τη θέση τους. Για μεγάλο χρονικό διάστημα ο νόμος απαγόρευε την εμπορική δραστηριότητα των συνεταιρισμών και επέβαλε την κεντρική διάθεση των προϊόντων.

Μια άλλη πλευρά της πραγματικότητας που προκύπτει από τη μελέτη των φακέλων των χρεοκοπημένων συνεταιρισμών σχετίζεται με την πάγια, μακρά και σταθερή επιβάρυνση των συνεταιρισμών με δανεισμό που δεν δικαιολογούσε καμιά παραγωγική αναγκαιότητα, αλλά επέβαλε η σκοπιμότητα εδραίωσης του συστήματος παροχών στους αγρότες-πελάτες (Ευθυμίου 2016).

Με τον νόμο 4384/2016 επιχειρείται η ανασυγκρότηση και εξυγίανση των συνεταιρισμών και η ενίσχυση κάθε πρωτοβουλίας που στηρίζεται στη βάση της κοινωνικής οικονομίας και συλλογικότητας. Επίσης, μεταξύ άλλων, γίνεται προσπάθεια αποτύπωσης όλων των διατάξεων για τη λειτουργία των Αγροτικών Συνεταιρισμών σε ενιαία μορφή, καθώς σήμερα υπάρχει τεράστιος κατακερματισμός των διατάξεων αυτών. Προς τον σκοπό αυτό εισάγεται νέο θεσμικό πλαίσιο και καταργούνται, μεταξύ άλλων, ο ισχύων ν. 2810/2000 «Περί αγροτικών συνεταιριστικών οργανώσεων» και το σύνολο των σχετικών διατάξεων του ν. 4015/2011 «Θεσμικό πλαίσιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, τις συλλογικές οργανώσεις και την επιχειρηματικότητα του αγροτικού κόσμου – Οργάνωση της εποπτείας του Κράτους». Ο νόμος 4384/2016 βάζει νέες βάσεις που τόσο χρειάζεται ο αγροτικός κόσμος και το συνεταιριστικό κίνημα. Παράλληλα, γίνεται η αρχή, ώστε να σταματήσει η αποσπασματική αντιμετώπιση του συνεργατισμού. Ο νόμος 4384/2016 έρχεται για να διορθώσει αστοχίες πάρα πολλών χρόνων, αλλά και να δώσει τον απαραίτητο αέρα, ώστε να αναπνεύσει το συνεταιριστικό κίνημα, οι αγρότες και οι αγρότισσες της χώρας.

1.3.1 Δομή του Συνεταιριστικού Κινήματος

Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί είναι οργανωμένοι και λειτουργούν σε 3 βαθμίδες ή επίπεδα.

Η δομή του αγροτοσυνεταιριστικού κινήματος στην Ελλάδα παρουσιάζεται με τη μορφή πυραμίδας. Στη βάση της πυραμίδας βρίσκονται οι πρωτοβάθμιοι γεωργικοί συνεταιρισμοί, οι οποίοι αποτελούν τη βάση όλου του συστήματος λειτουργίας των συνεταιρισμών. Η συνεργασία των πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών μεταξύ τους οδηγεί στη δημιουργία Ενώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών. Οι Ενώσεις με τη σειρά τους συνεργάζονται σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο και σχηματίζουν Τριτοβάθμιες Κεντρικές Ενώσεις. Οι συνεταιριστικές οργανώσεις (δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες) μπορούν να ιδρύσουν μεταξύ τους ή σε συνεργασία με την Αγροτική Τράπεζα εμπορικές εταιρίες ή Κοινοπραξίες. Στην κορυφή της πυραμίδας βρίσκεται η Πανελλήνια Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (ΠΑΣΕΓΕΣ). Η ΠΑΣΕΓΕΣ αποτελούσε το κορυφαίο όργανο καθοδήγησης, συντονισμού και εκπροσώπησης των αγροτικών συνεταιρισμών στην Ελλάδα. Στόχευε στην ενιαία έκφραση και στην συντονισμένη δράση των συνεταιρισμών, ώστε να αυξάνεται η ανταγωνιστικότητά τους. Η ΝΕΑ ΠΑΣΕΓΕΣ, ως το κορυφαίο όργανο καθοδήγησης, συντονισμού και εκπροσώπησης των συνεταιρισμών μελών της και των παραγωγών τους.

Η ΝΕΑ ΠΑΣΕΓΕΣ είναι ανεξάρτητο Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου ιδρύθηκε το 2016 και αποτελεί τη διάδοχο κατάσταση της ΠΑΣΕΓΕΣ, η οποία και λειτουργούσε από το 1935, ως κορυφαίος ιδεολογικός και συντονιστικός φορέας των Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων της χώρας.

Οι πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί δημιουργούνται στον τόπο απασχόλησης και κατοικίας των αγροτών και τα μέλη τους είναι φυσικά πρόσωπα, αν και νομικά είναι δυνατή η συμμετοχή νομικών προσώπων - αγροτικών επιχειρήσεων, με εξαίρεση τις εμπορικές επιχειρήσεις. Οι δραστηριότητες των πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών περιορίζονται κυρίως στα όρια ενός δήμου ή μίας κοινότητας, χωρίς βέβαια να αποκλείεται η επέκταση των δραστηριοτήτων τους σε περισσότερους δήμους ή κοινότητες.

Οι πρωτοβάθμιοι συνεταιρισμοί συνεργάζονται μεταξύ τους σε ευρύτερο γεωγραφικό επίπεδο και ενώνονται για να σχηματίσουν τις Ενώσεις Γεωργικών Συνεταιρισμών. Οι αγροτικοί συνεταιρισμοί που έχουν την έδρα τους στον ίδια Περιφερειακή Ενότητα, συνιστούν τη δευτεροβάθμια αγροτική συνεταιριστική οργάνωση, την Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ). Η Ε.Α.Σ. διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από (5) πέντε τουλάχιστον μέλη. Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγεται από τη Γενική Συνέλευση της Ένωσης που απαρτίζεται από τους αντιπροσώπους όλων των Αγροτικών Συνεταιρισμών του νομού ανάλογα με τον αριθμό των μελών τους.

Η Πανελλήνια Συνομοσπονδία Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών βρίσκεται στην κορυφή του όλου συνεταιριστικού κινήματος και τυπικά αποτελεί, το ανώτερο συνδικαλιστικό όργανο των συνεταιριστικών οργανώσεων.

1.3.2 Συνεταιριστική Νομοθεσία

Στην Ελλάδα το «δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι» κατοχυρώθηκε για πρώτη φορά με το άρθρο 11 του Συντάγματος του 1864 που όριζε ότι: «Οι Έλληνες έχουν το δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, τηρούντες τους νόμους του κράτους, οίτινες όμως ουδέποτε δύνανται να υπαγάωσι το δικαίωμα τούτο εις προηγούμενη της κυβερνήσεως άδεια». Το Ισχύον Σύνταγμα με το άρθρο 12 με τον τίτλο Δικαίωμα του συνεταιρίζεσθαι, αναφέρει ότι «Οι Έλληνες έχουν το δικαίωμα να συνιστούν ενώσεις και μη κερδοσκοπικά σωματεία, τηρώντας τους νόμους, που ποτέ όμως δεν μπορούν να εξαρτήσουν την άσκηση του δικαιώματος αυτού από προηγούμενη άδεια» (Κοντογεώργος και Σεργάκη, 2016).

Η Νομοθεσία που διέπει τους αγροτικούς συνεταιρισμούς σήμερα στην Ελλάδα είναι:

- ΥΑ 2707/144666 (ΦΕΚ Β'4985/08.11.2018) με την οποία ορίζεται ο τρόπος άσκησης κρατικής εποπτείας του ΥπΑΑΤ επί των Αγροτικών Συνεταιρισμών
- Ν.4384/2016 (ΦΕΚ Α' 78/26.04.2016) «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις»
 - ο Διευκρινιστική εγκύκλιος Ν.4384/2016 (ΦΕΚ Α' 78/26.04.2016) "Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις"
 - ο ΥΑ 3168/175299 (ΦΕΚ Β'5970/31.12.2018) με την οποία τροποποιούνται τα άρθρα 3, 5 και 6 της ΥΑ 2062/132509/2016 (Β'3938) "Μορφή, περιεχόμενο, διαδικασία καταγραφής και τήρηση Εθνικού Μητρώου ΑΣ,ΚΑΣ, ΚΕΑΣ κλπ.
 - ο ΥΑ 2062/132509/07.12.2016 (ΦΕΚ Β'3938) "Μορφή, περιεχόμενο, διαδικασία καταγραφής και τήρηση Εθνικού Μητρώου Αγροτικών Συνεταιρισμών, Κλαδικών Αγροτικών Συνεταιρισμών, Κλαδικών Εθνικών Αγροτικών Συνεταιρισμών, Αγροτικών Εταιρικών Συμπράξεων και Ταμείου Αγροτικής Συνεταιριστικής Εκπαίδευσης, διαδικασία εγγραφής και τακτικών ετήσιων δηλώσεων και κριτήρια αξιολόγησης τους".
 - ο Ν. 4443/2016 (ΦΕΚ Α'232/09.12.2016), άρθρο 75.
 - ο Ν. 4446/2016 (ΦΕΚ Α'240/22.12.2016), άρθρο 52, παράγραφος 7.
 - ο Ν. 4484/2017 (ΦΕΚ Α'110/01.08.2017), άρθρο 65, παράγραφοι 5 και 6.
 - ο Ν.4492/2017 (ΦΕΚ Α'156/18.10.2017), άρθρο 13. Με την παράγραφο 5 του άρθρου 13 παρατείνεται η προθεσμία προσαρμογής των καταστατικών των Αγροτικών Συνεταιρισμών που λειτουργούν και είναι εγγεγραμμένοι στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών στις διατάξεις του ν.4384/2016 έως την 31η Δεκεμβρίου 2017 ενώ οι ΑΣ που δεν έχουν υποβάλλει αίτησης πρώτης εγγραφής

στο Μητρώο καθώς και αυτοί που έχουν καταχωριστεί σε αυτό ως ανενεργοί μπορούν έως την 31η Δεκεμβρίου 2017 να συγχωνευθούν με άλλον υφιστάμενο ΑΣ, που είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο, ή να αποφασίσουν τη λύση τους και τη θέση τους σε εκκαθάριση.

- Ν.2169/1993/(ΦΕΚ Α'149/10.09.1993) «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις και άλλες διατάξεις»(ΦΕΚΑ'149). Με την παράγραφο 1β) του άρθρου 50 του Ν. 4384/2016, διατηρούνται σε ισχύ: - Το άρθρο 44 «Παραχώρηση εκμετάλλευσης και βελτίωση δασών σε Δασικούς Συνεταιρισμούς-Συνεταιρισμοί εκμετάλλευσης δημόσιων εκτάσεων». - Οι παράγραφοι 1 έως 6 και 8 του άρθρου 47 «Αναγκαστικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις» όπως ισχύει, μετά την προσθήκη της παραγράφου 2 του άρθρου 19 του Ν. 3208/2003.
- Ν.4015/2011 (ΦΕΚ Α' 210/21.09.2011) «Θεσμικό πλαίσιο για τους αγροτικούς συνεταιρισμούς, τις συλλογικές οργανώσεις και την επιχειρηματικότητα του αγροτικού κόσμου– Οργάνωση της εποπτείας του Κράτους». Με την παράγραφο 1γ) του άρθρου 50 του Ν. 4384/2016, διατηρείται σε ισχύ το άρθρο 17 «τροποποιούμενες διατάξεις του ν. 1361/1983 «Αγροτικές Συνδικαλιστικές Οργανώσεις» (Α'66)».
- Ν. 4277/2014 (ΦΕΚ Α'156/01.08.2014), άρθρο 61, παράγραφοι 14 και 17.

1.3.3 Εθνικό μητρώο αγροτικών συνεταιρισμών

Το 2011 θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά το Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών με τον νόμο 4015/2011. Ήταν μία μνημονιακή υποχρέωση με στόχο την απογραφή και την αξιολόγηση των υπάρχοντων συνεταιριστικών μονάδων, του κύκλου εργασιών τους και των χρεών τους. Πέντε χρόνια αργότερα με τον νόμο 4384/2016 τέθηκε οριστική προθεσμία στους συνεταιρισμούς να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα που ο νόμος ορίζει. Στο Μητρώο έχουν υποχρέωση να καταχωρούνται όλοι οι αγροτικοί συνεταιρισμοί της χώρας. Το Μητρώο τηρείται από την αρμόδια αρχή και αποτελεί ψηφιακή βάση δεδομένων.

Από τους 6.770 συνεταιρισμούς, χιλιάδες δεν εμφανίστηκαν καν να απογραφούν. 2.100 οδεύουν σε οριστική διαγραφή καθώς είναι ανενεργοί πάνω από 3 χρόνια. 696 έχουν κατεθέσει πλήρη φάκελο στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών. Πίσω από την εικόνα κατάρρευσης που παρουσιάζει τα παλιό μοντέλο συνεταιριστικής ανάπτυξης, σήμερα στην Ελλάδα υπάρχουν αγροτικοί συνεταιρισμοί που καινοτομούν και είναι βιώσιμοι. Μέσα στην κρίση έχουν δημιουργηθεί νέου τύπου αγροτικοί συνεταιρισμοί, οι οποίοι στηρίζονται στη λογική της επιχειρηματικότητας, του ανταγωνισμού, της καινοτομίας και της ποιότητας και είναι κατά βάση εξαγωγικοί (Ευθυμίου, 2016).

Οι συνεταιρισμοί έχουν υποχρέωση έως τις 30 Ιουνίου κάθε έτους να υποβάλλουν ηλεκτρονικά στο Μητρώο τακτικές δηλώσεις, με τις οποίες δηλώνουν τυχόν μεταβολές των ανωτέρω στοιχείων.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων δημοσιοποίησε κατάλογο με τους ενήμερους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων. Συνολικά έχουν αναγραφεί στο Μητρώο 696 Αγροτικοί Συνεταιρισμοί.

Οι αναρτημένοι στο Μητρώο Αγροτικοί Συνεταιρισμοί έχουν υποβάλει μέχρι 22-02-2019 ηλεκτρονικά στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών φορέων τα απαραίτητα δικαιολογητικά της τακτικής ετήσιας δήλωσης του 2018 και ειδικότερα:

α) Αντίγραφο ετήσιων χρηματοοικονομικών καταστάσεων έτους 2017, συμπληρώνοντας απαραίτητως και τον πίνακα με τον κύκλο εργασιών, κέρδη, ζημιές, σύνολο ιδίων κεφαλαίων για το 2017.

β) Έκθεση οικονομικοδιαχειριστικού ελέγχου των ελεγκτών του άρθρου 21 του ν.4384/2016.

γ) Υπεύθυνη δήλωση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ότι τα μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού παραδίδουν την παραγωγή τους ή/και προμηθεύονται τα εφόδιά τους από τον ΑΣ σύμφωνα με την παρ 3 του άρθρου 8 του ν.4384/2018.

δ) Υπεύθυνη δήλωση ότι τα μέλη του Αγροτικού Συνεταιρισμού έχουν εξοφλήσει το ύψος της συνεταιρικής μερίδας τους.

ε) Αποδεικτικό της αποστολής του καταλόγου υπόχρεων προσώπων προς τα αρμόδια όργανα ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης για τους προέδρους του Διοικητικού Συμβουλίου και τους γενικούς διευθυντές ή διευθυντές των Αγροτικών Συνεταιρισμών με κύκλο εργασιών άνω των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ.

Στον κατάλογο που δημοσιοποίησε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας εμφανίζεται με 86 Αγροτικούς Συνεταιρισμούς στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών 35 Αγροτικοί Συνεταιρισμοί στην Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας, 36 Αγροτικοί Συνεταιρισμοί στην Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας και 15 Αγροτικοί Συνεταιρισμοί στην Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας.

A/A	Αγροτικοί Συνεταιρισμοί Περιφερειακής Ενότητας Αιτωλοακαρνανίας
1	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ ΝΕΑ ΠΟΡΕΙΑ
2	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΘΕΡΜΟΥ Ν.ΑΙΤ/ΝΙΑΣ
3	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ & ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΑΓΡΙΝΙΟΥ
4	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ Η ΕΝΩΣΗ
5	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΦΥΤΕΙΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ Ν.ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ
6	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΔΡΥΜΟΥ Ν. ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ
7	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ
8	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΔΟΚΙΜΙΟΥ
9	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΝΕΑΠΟΛΗΣ-ΑΓΡΙΝΙΟΥ

10	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΜΟΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ "Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ"
11	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤΩ ΜΑΚΡΥΝΟΥΣ
12	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
13	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΣΠΑΡΑΓΓΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ
14	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ Ο ΑΓΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
15	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ "ΤΟ ΣΚΑΛΙ"
16	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ ΤΟ ΔΙΒΑΡΙ
17	ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ-Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ ΗΛΙΑΣ
18	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ "ΚΑΙΝΑ"
19	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΦΥΤΕΙΩΝ ΞΗΡΟΜΕΡΟΥ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ "ΑΚΑΡΝΑΝΙΚΗ ΓΗ"
20	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΒΡΩΣΙΜΩΝ ΕΛΑΙΩΝ ΝΕΑΠΟΛΗΣ ΑΓΡΙΝΙΟΥ ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ
21	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΒΡΩΣΙΜΩΝ ΕΛΑΙΩΝ ΤΡΙΧΩΝΙΔΟΣ ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑΣ
22	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΕΛΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΑΥΤΗΣ <ΤΡΙΧΩΝΙΔΑ>
23	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ,ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΡΥΣΙΧΗ ΠΑΡΑΧΕΛΩΪΤΙΔΟ
24	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ Η ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ
25	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ - Ο ΑΓΙΟΣ ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ
26	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ ΠΑΝΑΓΙΑ ΘΑΛΑΣΣΙΝΗ
27	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΡΟΜΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ Ο ΠΑΠΗΣ
28	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΡΧΑΙΑ ΩΛΕΝΕΙΑ ΑΙΤ/ΝΙΑΣ

29	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
30	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΑΙΤΕΡΙΣΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΤΑΠΙΟΣ
31	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΒΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ ΕΛΙΑΣ
32	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤΟΧΗΣ ΟΒΡΥΑ
33	ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ "Η ΑΓΙΑ ΕΙΡΗΝΗ"
34	ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ "ΤΑ ΡΕΜΠΙΑΚΙΑ"
35	ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ Α.Ε.Σ-Α.Ε
36	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ ΑΡΩΜΑΤΙΚΩΝ,ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΦΥΤΩΝ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ

A/A	Αγροτικοί Συνεταιρισμοί Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας
1	ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΟΣ ΑΜΠΕΛΟΥΡΓΙΚΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΤΡΩΝ
2	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΑΓΕΛ/ΦΩΝ ΠΕΡ. ΠΑΤΡΩΝ ΣΥΝ.Π.Ε.
3	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΒΡΑΧΝΕΙΚΩΝ
4	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΤΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ ΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΑΓΕΙΚΩΝ
5	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ
6	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΡΡΑΒΩΝΙΤΣΑΣ
7	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΦΟΙΝΙΚΑ
8	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΒΑΛΙΜΗΤΙΚΩΝ
9	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΤΕΜΕΝΗΣ
10	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
11	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΡΗΝΗΣ
12	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΟΥΝΙΝΑΣ
13	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΣΑΛΑΜΕΝΙΚΟΥ

14	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ - Ν. ΑΧΑΪΑΣ
15	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΛΣΟΥΣ
16	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΜΑΜΟΥΣΙΑΣ
17	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΜΕΛΙΣΣΙΩΝ
18	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΛΑΚΚΑΣ
19	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΒΕΡΙΝΟΥ
20	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΑΧΛΑΔΙΑΣ
21	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΣΕΛΙΣΣΑΣ
22	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ
23	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΓΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
24	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΔΑΦΝΩΝ
25	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΝΩ ΔΙΑΚΟΠΤΟΥ
26	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΛΕΤΖΙΟΥ
27	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΡΟΔΟΔΑΦΝΗΣ
28	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΜΑΡΩΝ
29	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΣΕΛΙΑΝΙΤΙΚΩΝ
30	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΜΥΡΟΒΡΥΣΗΣ
31	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ
32	ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΡΑΞΟΥ Ο ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
33	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΛΟΥΣΙΚΩΝ
34	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΛΑΜΙΑΣ
35	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΟΥΜΑΡΙ ΑΓΙΟΥ

A/A	Αγροτικοί Συνεταιρισμοί Περιφερειακής Ενότητας Ηλείας
1	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΤΡΑΓΑΝΟΥ ΗΛΕΙΑΣ
2	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΑΓΡΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ-ΚΥΛΛΗΝΗΣ "Η ΕΝΩΣΗ"

3	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ & ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ Δ.ΗΛΙΔΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
4	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΚΟΒΑΤΟΥ
5	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ
6	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΟΡΥΦΗΣ
7	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΠΥΡΓΟΥ
8	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΣ ΦΡΟΥΤΩΝ ΤΡΑΓΑΝΟΥ
9	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΜΠΟΥ ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΦΡΟΥΤΩΝ ΚΑΙ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ
10	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΦΡΟΥΤΩΝ,ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ, ΣΙΤΗΡΩΝ, ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ ΑΜΑΛΙΑΔΑΣ ΝΟΜΟΥ ΗΛΕΙΑΣ
11	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - Ο.Π.
12	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΗΠΕΥΤΙΚΩΝ, ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΓΙΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ "ΗΛΕΙΑΣ ΚΗΠΟΣ"ι
13	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΒΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ ΑΜΑΛΙΑΔΑΣ
14	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ-ΒΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ
15	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗΣ ΣΤΑΦΙΔΑΣ ΑΜΑΛΙΑΔΑΣ "ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ"

Κεφάλαιο 2

2.1 Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας

Η Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας καταλαμβάνει το βορειοδυτικό τμήμα της Πελοποννήσου και συνορεύει προς τα ανατολικά με την Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας, προς τα νότια με την Περιφερειακή Ενότητα Αρκαδίας, προς τα νοτιοδυτικά με την Περιφερειακή Ενότητα Ηλείας, ενώ στα δυτικά βρέχεται από το Ιόνιο πέλαγος και βόρεια από το Πατραϊκό και τον Κορινθιακό κόλπο.

Η Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας περιλαμβάνει τους εξής δήμους: Δήμος Αιγιαλείας, Δήμος Δυτικής Αχαΐας, Δήμος Ερύμανθου, Δήμος Καλαβρύτων, Δήμος Πατρέων.

Εικόνα 3: Χάρτης της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας. (Πηγή: http://xeee.web.auth.gr/HCS/HCS_Conf_el/powerpoints_xeeel1/03/rappas.pdf)

Στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας η κατανομή πραγματικού πληθυσμού για το έτος 2011 είναι ως εξής:

- 2,06% κατοικεί σε ορεινές περιοχές,
- 13,94% σε ημιορεινές και τέλος
- 74% ζει σε πεδινές περιοχές.

Διαχρονικά παρατηρείται η μείωση πληθυσμού σε ορεινές και ημιορεινές περιοχές και η αύξηση στην πεδινή ζώνη.

Το μεγαλύτερο μέρος της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας είναι **ορεινό** κυρίως το ανατολικό και νότιο τμήμα με **ορεινούς όγκους** τους Παναχαϊκό (1926μ.), Ερύμανθο (2224μ.), Χελμός (2341 μ.), Κλωκός (1779μ.), Κομποβούνι (760μ.) και Μόβρη (629μ.). Η Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας έχει μεγάλη παρουσία υδάτινων πηγών με ποταμούς Βουραϊκός, Σελινούντας, Κράθις, Λάδωνας και Μεγανίτης. Η **ορεινή ζώνη**

καλύπτεται σε σημαντικό βαθμό από δάση, ενώ οι πεδινές εκτάσεις καλλιεργούνται έχοντας υψηλά ποσοστά αρδευόμενης γης.

Το κλίμα της Αχαΐας χαρακτηρίζεται κυρίως ως εύκρατο μεσογειακό αλλά ποικίλει και διαφέρει ανάλογα με το υψόμετρο, την απόσταση από την θάλασσα και διάφορα τοπικά χαρακτηριστικά κάθε περιοχής.

Η Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας θεωρείται από τις πιο ορεινές της χώρας, αφού 60% περίπου της συνολικής του έκτασης είναι ορεινό. Οι κύριοι ορεινοί όγκοι που συναντώνται είναι:

- Το Παναχαϊκό, στο βόρειο και κεντρικό τμήμα, με μέγιστο υψόμετρο 1.926 μέτρα.
- Ο Ερύμανθος νότια του Παναχαϊκού, με μέγιστο υψόμετρο 2.224 μέτρα, και
- Το Χελμός στο ανατολικό τμήμα, με μέγιστο υψόμετρο 2.341 μέτρα.

Εδαφική Οργάνωση και Χρήση της γης Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας

Σύμφωνα με τις βασικές ζώνες χρήσεων γης στην Περιφερειακή Ενότητα, κατά κατηγορίες: το 29,76% είναι καλλιεργούμενες εκτάσεις, το 41,16% είναι βοσκότοποι, το 22,39% δασικές εκτάσεις, το 3,75% οικισμοί, το 1,78% υδάτινες εκτάσεις, και το 1,16% λοιπές εκτάσεις.

Εδαφική οργάνωση και χρήση της γης Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας				
	Συνολική έκταση (στρ.)	Υψομετρικές ζώνες (% σε συν. Έκταση)		
		Πεδινές	Ημιορεινές	Ορεινές
Ελλάδα	131.957,41	29,35%	28,47%	42,18%
Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας	11.350,17	30,55%	25,28%	44,18%
Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας	3.271,50	21,58%	14,92%	63,50%
Δήμος Αιγιαλείας	723,06	14,74%	14,62%	70,64%
Δήμος Δυτικής Αχαΐας	573,3	66,44%	33,56%	0,00%
Δήμος Ερυμάνθου	582,139	10,89%	26,09%	63,02%
Δήμος Καλαβρύτων	1.058,15	0,52%	1,69%	97,79%
Δήμος Πατρέων	334,858	44,69%	5,98%	49,33%

Σχεδόν το 1/3 της έκτασης της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας καλύπτεται από καλλιέργειες.

Το κλίμα στην περιοχή της Αχαΐας είναι εύκρατο, και μπορεί να χαρακτηριστεί ως Μεσογειακό στα παράκτια και ηπειρωτικό στο εσωτερικό και ορεινό τμήμα της

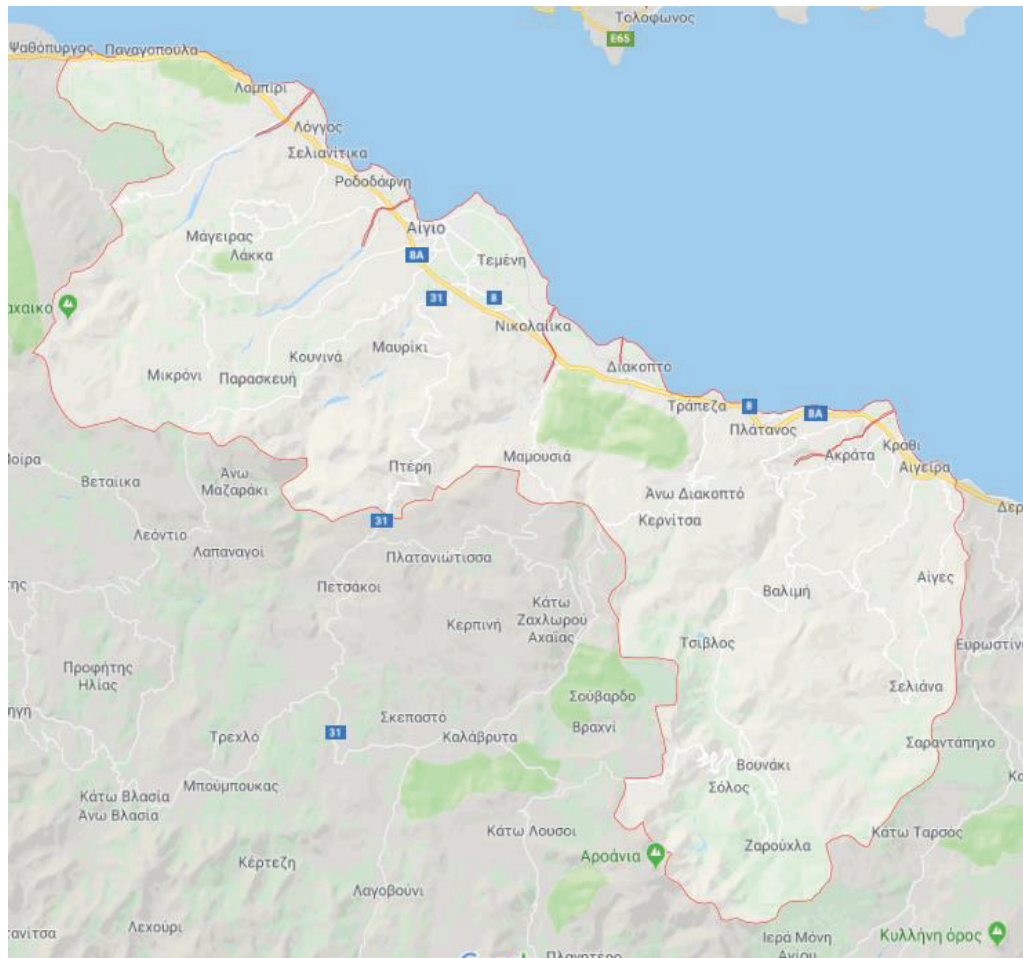
Περιφερειακής Ενότητας. Η μέση ετήσια θερμοκρασία είναι περίπου 17 έως 18°C στην παράκτια περιοχή και χαμηλότερη στις ορεινές περιοχές.

Το ετήσιο ύψος της βροχής είναι αρκετά υψηλό στον Ιούνιο ακόμη και στις παράκτιες περιοχές. Το κλίμα της περιοχής, η μορφολογία του εδάφους και η γεωγραφική θέση συντελούν στη διαμόρφωση ευνοϊκών συνθηκών για την εγκατάσταση και την ανάπτυξη καλλιεργειών.

2.1.1 Δήμοι της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας

2.1.1.1 Δήμος Αιγιαλείας

Ο Δήμος Αιγιαλείας περιλαμβάνονται τις Δημοτικές ενότητες Αιγείρος, Αιγίου, Άκρατάς, Διακοπτού, Ερινέου, Συμπολιτείας.

Χάρτης του Δήμου Αιγιαλείας

2.1.1.1.1 Καλλιέργειες στο Δήμο Αιγιαλείας

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Περιφέρειας τα οικονομικά δεδομένα είναι τα εξής Στο **Δήμο Αιγιαλείας** οι καλλιέργειες που καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος της καλλιεργούμενης έκτασης είναι: η ελιά η σταφίδα το αμπέλι και τα εσπεριδοειδή. Ακολουθούν σε μικρότερες αλλά σημαντικές εκτάσεις οι καλλιέργειες: των λοιπών

σιτηρών των καρπών με κέλυφος και των δενδρωδών καλλιεργειών Μικρές εκτάσεις καταγράφονται σε καλλιέργειες όπως: το σκληρό σιτάρι, τα κηπευτικά, ο αραβόσιτος, οι ζωοτροφές, οι ανθοκομικές καλλιέργειες, τα *αρωματικά φυτά* κ.α.

Δήμος Αιγιαλείας	
ΕΙΔΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)
ΣΙΤΑΡΙ ΣΚΛΗΡΟ	374,9
ΑΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΑ	10.847,80
ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	80,9
ΕΛΑΙΩΝΕΣ	70.381,10
ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	1.528,60
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	202,7
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	133,2
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ	56.944,20
ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ	843,2
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ	9.272,40
ΦΥΤΩΡΙΑ	6,9
ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	632,8
ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	5.579,40
ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	4
ΝΤΟΜΑΤΕΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	9,5
ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΗ	24,6
ΛΟΙΠΑ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	146
ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΠΕ	6,1
ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	46
ΣΤΑΦΙΔΕΣ	41.501,60
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	450
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (στρ.)	199.015,90

Πίνακας. Συγκεντρωτικά στοιχεία γεωργικών εκμεταλλεύσεων Δήμου Δυτικής Αχαΐας

2.1.1.2 Δήμος Δυτικής Αχαΐας

Ο Δήμος Δυτικής Αχαΐας περιλαμβάνονται τις Δημοτικές ενότητες Δύμης, Λαρισσού (ή Λαρίσου) ,Μόβρης, Ωλενίας

Χάρτης του Δήμου Δυτικής Αχαΐας

2.1.1.2.1 Καλλιέργειες στο Δήμο Δυτικής Αχαΐας

Στο Δήμο Δυτικής Αχαΐας οι καλλιέργειες που καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος της καλλιεργούμενης έκτασης είναι: η ελιά, τα σιτηρά, τα κηπευτικά, το αμπέλι, ο αραβόσιτος και ακολουθούν σε μικρότερες εκτάσεις οι καλλιέργειες: τα κηπευτικά υπό κάλυψη, και το σκληρό σιτάρι. Μικρές εκτάσεις καταγράφονται σε καλλιέργειες όπως:

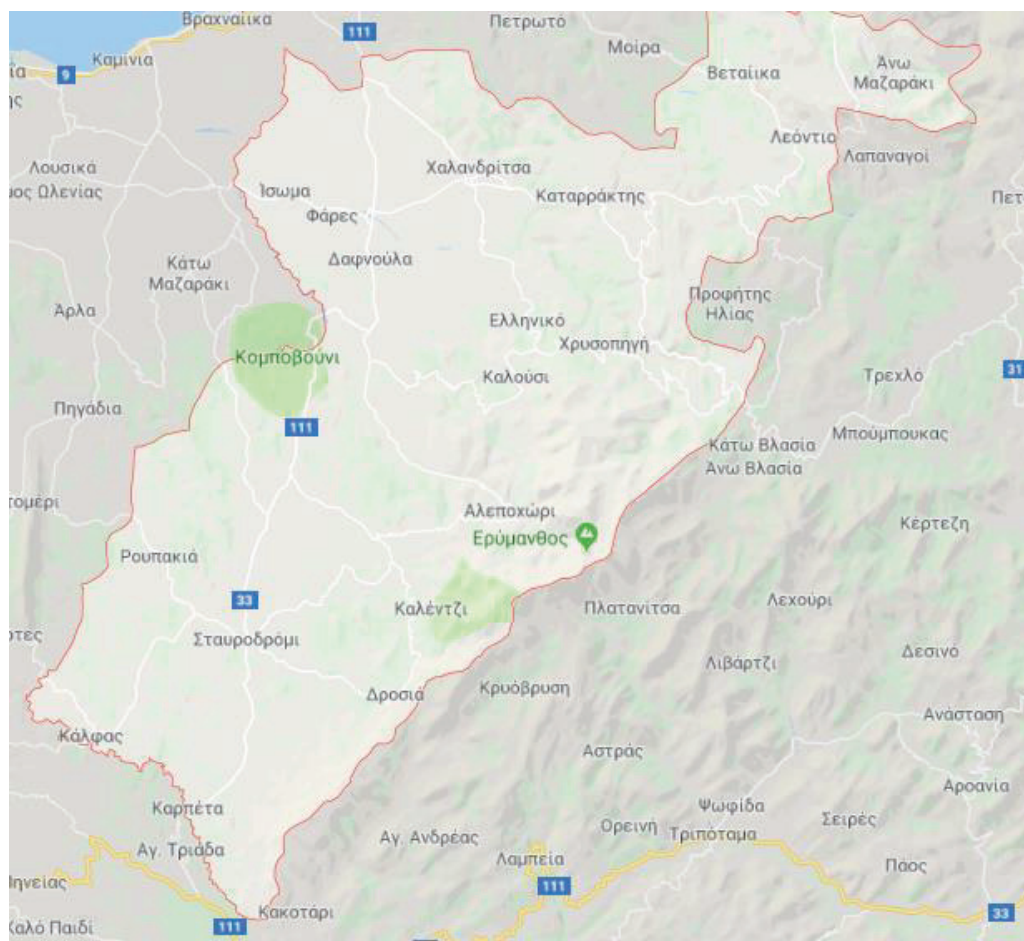
οι καρποί με κέλυφος, οι δενδρώδεις καλλιέργειες, τα εσπεριδοειδή, τα οσπριοειδή,
κ.α.

Δήμος Δυτικής Αχαΐας	
ΕΙΔΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)
ΣΙΤΑΡΙ ΣΚΛΗΡΟ	2.042,50
ΑΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΑ	17.972,60
ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	7.534,20
ΕΛΑΙΩΝΕΣ	77.117,20
ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	74.738,50
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	25.321,70
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	8.643,30
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ	113.440,00
ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ	48,6
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ	19.719,60
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ	2.744,60
ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	270
ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	538
ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	8,2
ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΗ	171
ΛΟΙΠΑ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	156,6
ΠΡΩΤΕΙΝΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	83,5
ΦΥΤΩΡΙΑ	4,2
ΝΤΟΜΑΤΕΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	399,4
ΣΤΑΦΙΔΕΣ	3.165,00
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	12
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (στρ.)	354.130,70

Πίνακας. Συγκεντρωτικά στοιχεία γεωργικών εκμεταλλεύσεων Δήμου Αχαΐας

2.1.1.3 Δήμος Ερύμανθου

Ο Δήμος Ερύμανθου περιλαμβάνονται τις Δημοτικές ενότητες περιλαμβάνονται τις Δημοτικές ενότητες Καλεντζίου, Λεοντίου, Τριταίας, Φαρρών.

Χάρτης του Δήμου Ερύμανθου

2.1.1.3.1 Καλλιέργειες στο Δήμο Ερύμανθου

Στο **Δήμο Ερύμανθου** οι καλλιέργειες που καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος της καλλιεργούμενης έκτασης είναι: τα λοιπά σιτηρά, η ελιά, οι ζωοτροφές, ο αραβόσιτος, το αμπέλι, και το σκληρό σιτάρι. Μικρές εκτάσεις καταγράφονται σε καλλιέργειες όπως: οι καρποί με κέλυφος, οι δενδρώδεις καλλιέργειες, τα οσπριοειδή, οι πρωτεϊνούχοι σπόροι, η σταφίδα κ.α. (Μαρούλης, 2003).

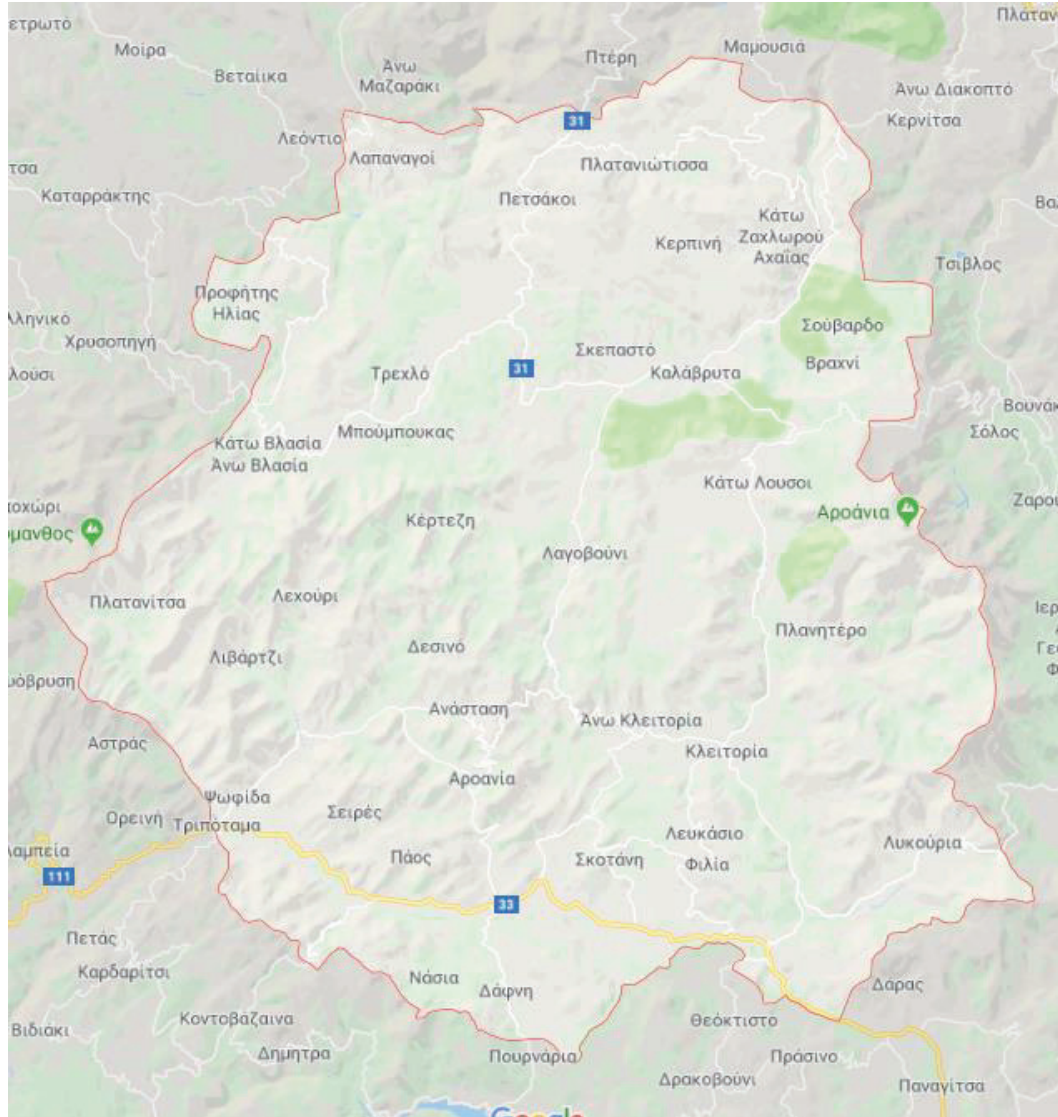
Αρωματικά φυτά: Η χλωρίδα του όρους Ερύμανθος περιλαμβάνει αρκετά ελληνικά ενδημικά είδη. Μερικά από τα αρωματικά φυτά της περιοχής του Ερυμάνθου είναι το τσάι του βουνού, η ρίγανη, το χαμομήλι, το βάλσαμο, η τσουκνίδα, το μάραθο, κ.α.

Δήμος Ερύμανθου	
ΕΙΔΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)
ΣΙΤΑΡΙ ΣΚΛΗΡΟ	2.883,90
ΑΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΑ	10.048,60
ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	18.796,60
ΕΛΑΙΩΝΕΣ	32.326,90
ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	64.218,60
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	123,8
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	3.427,00
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ	257.957,00
ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ	234,6
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ	3.117,20
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ	2
ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	46,8
ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	24,4
ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΗ	236
ΠΡΩΤΕΙΝΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	30
ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	3
ΣΤΑΦΙΔΕΣ	187,1
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	2
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (στρ.)	393.665,50

Πίνακας. Συγκεντρωτικά στοιχεία γεωργικών εκμεταλλεύσεων Δήμου Ερυμάνθου

2.1.1.4 Δήμος Καλαβρύτων

Ο Δήμος Καλαβρύτων περιλαμβάνονται τις Δημοτικές ενότητες Αροανίας, Καλαβρύτων, Κλείτορος (Κλειτορίας), Παΐων.

Χάρτης του Δήμου Καλαβρύτων

2.1.1.4.1 Καλλιέργειες στο Δήμο Καλαβρύτων

Στο Δήμο Καλαβρύτων οι καλλιέργειες που καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος της καλλιεργούμενης έκτασης είναι: τα σιτηρά, οι ζωοτροφές, ελιά, αραβόσιτος, καρπός με κέλυφος. Μικρές εκτάσεις καταγράφονται σε καλλιέργειες όπως: το αμπέλι, το σκληρό σιτάρι, τα κηπευτικά, οι δενδρώδεις καλλιέργειες, τα οσπριοειδή, η σταφίδα, κ.α.

Δήμος Καλαβρύτων	
ΕΙΔΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)
ΣΙΤΑΡΙ ΣΚΛΗΡΟ	242,9
ΑΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΑ	13.401,90
ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	7.062,50
ΕΛΑΙΩΝΕΣ	1.497,20
ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	17.719,20
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	174,9
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	1.453,50
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ	219.662,00
ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ	1.140,30
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ	644,1
ΠΡΩΤΕΪΝΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	18
ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	113,8
ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	4,5
ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ	637,5
ΝΤΟΜΑΤΕΣ ΠΡΟΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	18
ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΗ	495,8
ΣΤΑΦΙΔΕΣ	246,1
ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	53,1
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (στρ.)	264.585,30

Πίνακας. Συγκεντρωτικά στοιχεία γεωργικών εκμεταλλεύσεων Δήμου Καλαβρύτων

2.1.1.5 Δήμος Πατρέων

Ο Δήμος Πατρέων περιλαμβάνονται τις Δημοτικές ενότητες Βραχνείκων, Μεσσάτιδος, Παραλίας, Πατρέων, Ρίου.

Χάρτης του Δήμου Πατρέων

2.1.1.5.1 Καλλιέργειες στο Δήμο Πατρέων

Στο **Δήμο Πατρέων** οι καλλιέργειες που καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος της καλλιεργούμενης έκτασης είναι: η ελιά (28.717,4 στρ.), τα λοιπά σιτηρά (4.820,1 στρ.), το αμπέλι (1927,8 στρ.) και οι ζωοτροφές (1.408 στρ.). Τέλος, μικρές εκτάσεις καταλαμβάνουν διάφορες άλλες καλλιέργειες όπως το τα κηπευτικά, ο αραβόσιτος, οι καρποί με κέλυφος, οι δενδρώδεις, τα εσπεριδοειδή, η σταφίδα κ.

Η αμπελοκαλλιέργεια είναι σημαντικός τομέας πρωτογενούς παραγωγής. Οι συστηματικοί αμπελώνες άρχισαν να καλλιεργούνται μετά τη δεκαετία του 70, όταν άρχισε η ουσιαστική τυποποίηση του ελληνικού κρασιού.

Γενική παρατήρηση είναι, ότι έχουμε μείωση της καλλιεργούμενης γης, και αυτό οφείλεται:

- Στην επέκταση των οικισμών ιδίως στην παραλιακή ζώνη
- Στην μεγάλη αστικοποίηση του πληθυσμού, που συντελεί στην εγκατάλειψη γόνιμης γης (Ειδικότερα όσο αφορά την διάρθρωση των καλλιεργειών παρατηρείται, αύξηση των κηπευτικών σε βάρος των αροτριάων και αύξηση των ελαιόδεντρων σε βάρος των οιναμπέλων ημιορεινή περιοχή).

Δήμος Πατρέων	
ΕΙΔΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)
ΣΙΤΑΡΙ ΣΚΛΗΡΟ	95,9
ΑΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΑ	1.962,50
ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	1.408,00
ΕΛΑΙΩΝΕΣ	28.717,40
ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	4.820,10
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	184,7
ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	553,4
ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΣ	61.279,40
ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ	89
ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ	1.927,80
ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ	12,4
ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	115
ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	142,2
ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	2,1
ΟΣΠΡΙΟΕΙΔΗ	27,5
ΛΟΙΠΑ ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	41,7
ΠΡΩΤΕΙΝΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	67,5
ΦΥΤΩΡΙΑ	5,7
ΣΤΑΦΙΔΕΣ	217,5
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ (στρ.)	101.671,30

Πίνακας. Συγκεντρωτικά στοιχεία γεωργικών εκμεταλλεύσεων Δήμου Πατρέων.

Στα νοτιοανατολικά της πόλης των Πατρών, βρίσκεται η αμπελουργική ζώνη της Μαυροδάφνης, επίσης καλλιεργείται στην αντικρινή Κεφαλονιά και σε καμιά άλλη περιοχή της Ελλάδας. Η ποικιλία Μοσχάτο λευκό έχει βγει στην Περιφερειακή

Ενότητα Αχαΐας και μάλιστα στη περιοχή του Ρίου, εδαφοκλιματικές συνθήκες ιδιαίτερα πρόσφορες για την καλλιέργειά της. Οι οίνοι "Μοσχάτος Πατρών" και "Μοσχάτος Ρίου" κυκλοφορούν με την ένδειξη: Ονομασία προελεύσεως ελεγχόμενη. Στην Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας παράγονται κρασιά από μικρούς σε έκταση αμπελώνες σκαρφαλωμένους στις πλαγιές του Παναχαϊκού από 200m έως 450m καλλιεργείται μια ποικιλία διαδεδομένη στον Ελληνικό χώρο ο "Ροδίτης" που οφείλει το όνομά της στο ρόδινο χρώμα των σταφυλιών.

Κεφάλαιο 3

Ελαιοκομικός – Αμπελουργικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πατρών (ΠΑΤΡΑΪΚΗ 1918)

3.1 Εισαγωγή

Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός με την επωνυμία «Ελαιοκομικός – Αμπελουργικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πατρών» που έχει τον διακριτικό τίτλο: «ΠΑΤΡΑΪΚΗ 1918», προήλθε από την μετατροπή του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία «Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Πατρών», με έδρα την Πάτρα, η οποία συντελέστηκε από την συγχώνευση 26 πρωτοβαθμίων αγροτικών συνεταιρισμών μελών της, με σύσταση νέου αγροτικού συνεταιρισμού, σε εφαρμογή του άρθρου 19 του ν.4015/2011, του άρθρου 21 του ν. 2810/2000, του κ.ν 2190/1920 και του αναπτυξιακού νόμου 1297/1972. στον οποίο παραπέμπει η τελευταία παράγραφος 13 του άρθρου 21 του ν. 2810/2000.σε συνδυασμό με την παρ. 10 του άρθρου 19 του ν 4015/2011. αναλογικώς εφαρμοζόμενων.

3.2 Ιστορικά στοιχεία Συνεταιρισμών στην περιοχή Πατρών

Η Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Πατρών ίδρυσε την δεκαετία του 1930 τη σύγχρονη οινοποιία στον Αλισσό. Έδωσε μεγάλη ώθηση στην αμπελοκαλλιέργεια και στην οινοποίηση. Παρήγαγε άριστο οίνο που εξαγόταν σχεδόν εξ ολοκλήρου στο εξωτερικό. Μετά το 1950 η Ένωση Γ.Σ. Πατρών ίδρυσε την μεγάλη οινοποιία στην Άνθεια Πατρών. Η παραγωγή ήταν πολύ μεγάλη και οι οίνοι εκλεκτοί. Υπήρξε επίβλεψη από γεωπόνους και βιοχημικούς που εξαγόταν στο εξωτερικό. Η Ένωση Συνεταιρισμών Πατρών ίδρυσε ένα σύγχρονο τυροκομείο στο Πρέβεδο, όπου συγκέντρωνε τις πλεονάζουσες ποσότητες γάλακτος, με αποτέλεσμα να απαλλαγούν οι αγρότες από την εκμετάλλευση των εμπόρων.

Ο Αγροτικός Συνεταιρισμός με την επωνυμία «Ελαιοκομικός – Αμπελουργικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πατρών (ΕΑΑΣ Πατρών)» που έχει τον διακριτικό τίτλο: «ΠΑΤΡΑΪΚΗ 1918», προήλθε από την μετατροπή του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία «Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Πατρών», με έδρα την Πάτρα (Ανθείας 38 26332,

Περιφερειακή Ενότητα Αχαΐας), η οποία συνετελέσθη δια της συγχωνεύσεως 26 πρωτοβαθμίων αγροτικών συνεταιρισμών μελών της, με σύσταση νέου αγροτικού συνεταιρισμού, σε εφαρμογή του άρθρου 19 του ν.4015/2011, του άρθρου 21 του ν. 2810/2000 , του κ.ν 2190/1920 και του αναπτυξιακού νόμου 1297/1972 στον οποίο παραπέμπει η τελευταία παράγραφος 13 του άρθρου 21 του ν. 2810/2000 σε συνδυασμό με την παρ. 10 του άρθρου 19 του ν 4015/2011. αναλογικώς εφαρμοζόμενων. Ο Ελαιοκομικός Αμπελουργικός Συνεταιρισμός Πατρών, αναγνωρίστηκε με την υπ αριθμόν 41625/1581/10-02-2015 ως Οργάνωση Παραγωγών (ΟΠ) στον τομέα του Ελαιόλαδου και της Επιτραπέζιας Ελιάς, καθώς τηρούσε τα κριτήρια του Π.Δ. 36/86 , του ΚΑΝ (ΕΚ) 1308/2013 (άρθρα 154, 156, 159) και της Υπουργικής Απόφασης 5746/157266/11.12.2014.

Στις 4 Αυγούστου του 1918, γεννιέται η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Πατρών με πρωτοβουλία οχτώ Συνεταιρισμών: των Γεωργικών - Πιστωτικών και Προμηθευτικών Συνεταιρισμών των κοινοτήτων Αγίου Βασιλείου, Ρίου, Αλισσού, Βραχναϊκών, Καμινίων, Ζαροχλαϊκών, Λουσικών και Τσουκαλαϊκών. Η πρώτη επωνυμία ήταν «Γεωργική Συνεταιριστική Τράπεζα Πατρών “ΣΥΝ.Π.Ε.”». Η Ε.Α.Σ. Πατρών (Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Πατρών) είναι μία δευτεροβάθμια αγροτική συνεταιριστική οργάνωση. Στην ευρύτερη περιοχή της Πάτρας, και ιδίως στους αγρότες, είναι γνωστή απλά ως «Ένωση», ενώ στους πελάτες της, τόσο στο εσωτερικό της Ελλάδας όσο και στις πολλές χώρες του εξωτερικού που εξάγει τα προϊόντα της, είναι γνωστή ως «Πατραϊκή». Μέλη της είναι οι τοπικοί πρωτοβάθμιοι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί που έδρα τους βρίσκεται μέσα στα γεωγραφικά όρια της επαρχίας Πατρών του Νομού Αχαΐας. Σήμερα η Ένωση Πατρών μετρά ως μέλη εκατόν οχτώ συνεταιρισμούς-αγροτικούς, κτηνοτροφικούς, ελαιοκομικούς, μελισσοκομικούς, αλιευτικούς, κ.ά.- οι οποίοι έχουν ως μέλη περίπου 8000 συνεταιρισμένους αγρότες της επαρχίας Πατρών. Όμως και οι υπόλοιποι αγρότες που δεν είναι μέλη συνεταιρισμών, μπορούν να συνεργάζονται με την Ε.Α.Σ. Πατρών. Το 1952 η επωνυμία μετατράπηκε σε «Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Πατρών “ΣΥΝ.Π.Ε.”», η οποία παρέμεινε μέχρι το 1987, οπότε με νόμο άλλαξε σε «Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Πατρών». Σήμερα η λειτουργία του Συνεταιρισμού διέπεται από το νόμο 2810/2000 ΦΕΚΑ-61 «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις», και σύμφωνα με το καταστατικό του κύριο σκοπό έχει την ενίσχυση, την διεύρυνση και το συντονισμό των δραστηριοτήτων των πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών-μελών. διοικείται από ενδεκαμελές διοικητικό Συμβούλιο εκλεγόμενο ανά τετραετία και δραστηριοποιείται παραγωγικά σε πολλούς

τομείς της αγροτικής οικονομίας. Έτσι, διατηρεί δύο οινοποιεία και εμφιαλωτήριο οίνων (με εξαγωγές σε πολλές χώρες), τυροκομείο, συσκευαστήριο γεωμήλων, βιομηχανικά ψυγεία, εγκαταστάσεις συγκέντρωσης και τυποποίησης ελαιολάδου, εργοστάσιο παραγωγής ζωοτροφών, σιλό δημητριακών, αποθήκες συγκέντρωσης σταφίδας, καθώς και καταστήματα πώλησης αγροτικών εφοδίων και μηχανημάτων. Σημαντικό μέρος της δραστηριότητας της εταιρείας είναι και η διαχείριση των κοινοτικών επιδοτήσεων για τους αγρότες της περιοχής. Στο χώρο του κρασιού, ως παραγωγός οίνων, η «Ένωση» εισήλθε αρκετά πριν το 1950. Αρχικά η παραγωγή ήταν μικρές ποσότητες ρετσίνας, ξηρού λευκού και μαυροδάφνης. Και επειδή εκείνη την εποχή δεν διέθετε ακόμη ιδιόκτητο οινοποιείο, η παραγωγή τους για κάποια χρόνια γινόταν σε οινοποιείο της περιοχής ως εργασία φασόν. Σύντομα η «Ένωση» νοίκιασε το οινοποιείο του Α.Σ.Ο. στον Αλισσό και άρχισε να οινοποιεί εκεί η ίδια, παράγοντας διαρκώς αυξανόμενες ποσότητες οίνων. Το 1956 αγόρασε από την Α.Ε. Ελληνική Εταιρία Οίνων και Οينوπνευμάτων το οινοποιείο Άνθειας, στο οποίο δύο χρόνια αργότερα μετέφερε την παραγωγική της δραστηριότητα. Από τότε, το οινοποιείο Άνθειας συνεχώς επεκτείνεται και εκσυγχρονίζεται.

Κατά το διάστημα 1959-1962 περιφράχθηκε, κατασκευάστηκε εσωτερική οδοποιία, στεγάστηκαν οι υπάρχουσες τιμεντένιες δεξαμενές και κατασκευάστηκε κτίριο γραφείων και χημείου. Ακολουθούν δύο νέα κτίρια τιμεντένιων δεξαμενών (1967), εμφιαλωτήριο οίνων δυναμικότητας 1800 φιαλών ανά ώρα (1969), συμπυκνωτήριο γλεύκους (1969-1972), μεταλλικές δεξαμενές 3 των 750 τόνων, 9 των 500 τόνων και 10 των 50 τόνων (1969- 1972), γεώτρηση και υδατόπυργος (1969), υποσταθμός μέσης τάσης (1969), «ισόθερμος» αποθήκη παλαίωσης (1972). Με τις επεκτάσεις αυτές το αρχικό οικόπεδο καλύπτεται σχεδόν πλήρως. Ακολουθεί τμηματική αγορά οικοπέδων (1960-1977), οπότε το οικόπεδο του οινοποιείου σχεδόν διπλασιάζεται και λαμβάνει τη σημερινή του μορφή. Το 1981 κατασκευάζονται στο χώρο του νέου οικοπέδου νέα κτίρια μηχανοστασίου, σταφυλοδόχων και δειγματολήπτη, καθώς και νέος μηχανολογικός εξοπλισμός οινοποίησης, πιεστήρια, ανοξείδωτες σταφυλοδόχοι, ανοξείδωτες δεξαμενές και οινοποιητές. Τέσσερα χρόνια αργότερα, το 1985, εγκαινιάζεται το νέο εμφιαλωτήριο οίνων, εμβαδού 3000 ιτι², δυναμικότητας 6000 φιαλών ανά ώρα και με μηχανήματα αυτόματου εγκιβωτισμού. Ακολουθεί το 1987 η λειτουργία της νέας αποθήκης παλαίωσης και η αγορά 1000 δρύινων γαλλικών βαρελιών για την παλαίωση της μαυροδάφνης και των υπόλοιπων ερυθρών οίνων. Το 1969, προκειμένου η Ένωση να ανταποκριθεί στις μεγάλες παραγγελίες για εξαγωγή

γλεύκους και οίνων σε ευρωπαϊκές χώρες, κατασκευάζει στο Γιόφυρο Ηρακλείου Κρήτης μικρό οινοποιείο με αποκλειστικά εποχική λειτουργία, για παραλαβή σταφυλιών της περιοχής, γλευκοποίηση και αποστολή στο οινοποιείο της Άνθειας για περαιτέρω επεξεργασία. Το οινοποιείο αυτό λειτούργησε μερικά χρόνια και πρόσφατα πωλήθηκε. Ομοίως, το 1958, προκειμένου να εξυπηρετήσει τους σταφυλοπαραγωγούς της περιοχής, κατασκευάζει νέο οινοποιείο στον Μυρτό Αχαΐας με αποκλειστικά εποχική λειτουργία, για παραλαβή σταφυλιών, γλευκοποίηση και αποστολή το ταχύτερο δυνατόν στο οινοποιείο της Άνθειας για περαιτέρω επεξεργασία. Το οινοποιείο Μύρτου συνεχίζει να λειτουργεί κανονικά μέχρι και σήμερα.

Οι συνθήκες σήμερα

Η έδρα της εταιρίας βρίσκεται στην Πάτρα, 500 από το καινούργιο λιμάνι, που αποτελεί την κυριότερη δυτική πύλη εισόδου στην Ελλάδα. Στις μέρες μας το οινοποιείο διαθέτοντας σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό και εφαρμόζοντας τις πλέον προηγμένες μεθόδους καλλιέργειας και επεξεργασίας, οινοποιεί παραδοσιακές ποικιλίες σταφυλιών που ευδοκιμούν αποκλειστικά στην ευρύτερη περιοχή της Πάτρας. Οίνοι ξηροί, ημίξηροι και ημίγλυκοι, οίνοι επιτραπέζιοι και ονομασίας προελεύσεως, και φυσικά τα φημισμένα σε όλο τον κόσμο κρασιά «Μαυροδάφνη Πατρών», και «Μοσχάτο Πατρών», συνθέτουν τη δυναμική και πολύπλευρη παρουσία της. Περισσότερα από 20000 στρέμματα αμπελώνων καλλιεργούνται με ιδιαίτερη φροντίδα από τους συνεταιριστές παραγωγούς στην ευρύτερη περιοχή του Νομού Αχαΐας, αποτελώντας την αποκλειστική πηγή πρώτης ύλης (σταφυλιών) για την οινοποίηση. Το ιδανικό κλίμα της περιοχής, σε συνδυασμό με τις αυστηρές προδιαγραφές καλλιέργειας, πάντοτε υπό την επιτήρηση ειδικευμένων γεωπόνων, έχουν σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία ξεχωριστών κρασιών, που βρίσκουν την αναγνώριση στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο. Το οινοποιείο της αποτελεί μια σύγχρονη μονάδα οινοποίησης, που πληρεί όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις για τη δημιουργία των εκλεκτής ποιότητας κρασιών της. Οι κατάλληλες συνθήκες φωτισμού και η απόλυτα ελεγχόμενη θερμοκρασία και υγρασία του χώρου, αποτελούν εγγύηση για τη σωστή ωρίμανση και την ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της κάθε ποικιλίας κρασιού. Τα προϊόντα, μετά την υπεύθυνη επεξεργασία τους υπό την επίβλεψη ειδικών οινολόγων, εμφιαλώνονται σε συσκευασίες από 0,375 l^l, έως και 2 l^l, σε φιάλες PET των 3 και 5 l^l, καθώς και σε ασκούς των 10 και 20 l^l, (1 ^ ίη όοχ), καλύπτοντας όλες τις ανάγκες διανομής και εξαγωγών. Παράλληλα, η «Πατραϊκή Οινοποιία» εδώ και χρόνια εξάγει σε πολλές χώρες του κόσμου με μεγάλη μάλιστα

οινοποιητική παράδοση, όπως είναι η Γερμανία, η Γαλλία και οι ΗΠΑ. Εξάγει επίσης σε Ολλανδία, Αγγλία, Σουηδία, Ελβετία, Καναδά, Αυστραλία και Ιαπωνία

Το 1918 με την ίδρυση του Ελαιοκομικού - Αμπελουργικού Συνεταιρισμού Πατρών, έγινε ένα βήμα για την υλοποίηση των αγροτικών οραματισμών της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας. Οι αγρότες της περιοχής Αχαΐας, συνειδητοποιώντας, ότι η ένωσή τους είναι ο φορέας τους, η φωνή τους στον κόσμο, έδωσαν νέες διαστάσεις στον αγώνα για την πραγμάτωση της Συνεταιριστικής ιδέας.

Ο Ελαιοκομικός Αμπελουργικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πατρών (ΕΑΑΣ Πατρών), έχει αλλάξει πολλές ονομασίες. Αρχικά είχε ξεκινήσει σαν Πιστωτικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πάτρας, εξελίχθηκε σε Ένωση Γεωργικών συνεταιρισμών μετά Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών και έπειτα Ελαιοκομικός Αμπελουργικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πατρών. Όλες οι αλλαγές νομοθεσίας έχουν δημιουργηθεί από την νομοθεσία.

Ο Ελαιοκομικός Αμπελουργικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πατρών (ΕΑΑΣ Πατρών), είναι γνωστός στην Ελλάδα και σε πολλές χώρες του εξωτερικού που εξάγει τα προϊόντα της, με την επωνυμία «ΠΑΤΡΑΪΚΗ 1918».

Το 1956 η ΠΑΤΡΑΪΚΗ αγόρασε από την Εταιρεία Οίνων και Οινοπνευμάτων η οποία διατηρούσε στην Περιοχή Ανθείας, στην Πάτρα τσιμεντένιες δεξαμενές οίνου και άλλων προϊόντων, από τις πρώτες δεκαετίες του 1900 το οινοποιείο Ανθείας «Χαρίλαος & Κανελλόπουλος» και δημιουργήθηκε εκεί η βιομηχανική μονάδα σε έκταση 30 στρεμμάτων. Από τότε ο Ελαιοκομικός Αμπελουργικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πατρών (ΕΑΑΣ Πατρών), μετέφερε την παραγωγική της δραστηριότητα στο οινοποιείο Ανθείας. Το εργοστάσιο, σε έκταση 30 στρεμμάτων, εξοπλίζεται με σύγχρονα μηχανήματα και δεξαμενές αποθήκευσης. Παράγει διάφορα είδη κρασιού όπως μοσχάτο, μαυροδάφνη, Σάντα Λάουρα και Σάντα Μαρίνα είτε λευκό είτε και ερυθρό, Ελίκη, ρετσίνα και κοκκινέλι ξηρό.

Οι εγκαταστάσεις σε κτίρια (18.500 τετραγωνικά μέτρα κάλυψη) εκσυγχρονίζονται στα μέσα της δεκαετίας του 1980, με τη δημιουργία σύγχρονων μονάδων οινοποίησης και εμφιάλωσης και λειτουργούν παραγωγικά μέχρι σήμερα (Παπαευθυμίου, 2013).

Ο Ελαιοκομικός Αμπελουργικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πατρών (ΕΑΑΣ Πατρών), ίδρυσε την δεκαετία του 1930 τη σύγχρονη οινοποιία στον Αλισσό.

Ο Ελαιοκομικός Αμπελουργικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πατρών (ΕΑΑΣ Πατρών), ίδρυσε Το 1961 ένα σύγχρονο τυροκομείο στο Πρέβεδο, με ανοξείδωτες δεξαμενές, αυτόματες διαδικασίες, παστεριωτήρες και φίλτρα, όπου συγκέντρωνε τις

πλεονάζουσες ποσότητες γάλακτος. Μετά από ένα χρόνο παράγεται το τυρί φέτα «Πατραϊκή» και όλα τα υποπροϊόντα.

Ο Ελαιοκομικός - Αμπελουργικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πατρών είναι πρωτοβάθμια Αγροτική Συνεταιρική Οργάνωση (διακριτικός τίτλος “Πατραϊκή 1918”) με 108 μέλη (πρωτοβάθμιες συνεταιριστικές ενώσεις με έδρα τα γεωγραφικά όρια της Πάτρας) και περισσότερους από 8.000 αγρότες.

Η ιστορία του Ελαιοκομικού - Αμπελουργικού Συνεταιρισμού Πατρών, ξεκινά με την ίδρυση της το 1918 .Οι καλλιεργητές της περιοχής διέκριναν την αναγκαιότητα της συνεταιριστικής ιδέας και δημιούργησαν τον συνεταιρισμό με στόχο την προώθηση των προϊόντων τους. Όλα αυτά τα χρόνια η παράδοση αυτή συνεχίζεται με εξειδικευμένες γνώσεις, σύγχρονες τεχνικές και πάνω από όλα με τον ίδιο αμείωτο ενθουσιασμό αποτελώντας την μεγαλύτερη εγγύηση ποιότητας των εκλεκτών κρασιών της εταιρίας μας.

Το ήπιο μεσογειακό της κλίμα σε συγκερασμό με τις εδαφικές συνθήκες, έχουν καταστήσει την Αχαΐα παραδοσιακή οινοπαραγωγό περιοχή. Περισσότερα από 20.000 στρέμματα αμπελώνων καλλιεργούνται με ιδιαίτερη φροντίδα από τους συνεταιριστές παραγωγούς στην ευρύτερη περιοχή του Νομού Αχαΐας. Αποτελώντας την αποκλειστική πηγή πρώτης ύλης (σταφυλιών) για την οινοποίηση. Οι κύριες ποικιλίες σταφυλιών είναι η Μαυροδάφνη, το Μοσχάτο λευκό και ο ροδίτης. Από τις δυο πρώτες παράγονται οι διεθνώς γνωστοί και πολυβραβευμένοι επιδόρπιοι οίνοι με

Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης, Μαυροδάφνη Πατρών και Μοσχάτο Πατρών.

Ο Ελαιοκομικός Αμπελουργικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πατρών (ΕΑΑΣ Πατρών), αναλαμβάνει την παραλαβή σταφυλιών διαφόρων ποικιλιών από τους παραγωγούς της περιοχής με σκοπό τη μεταποίησή τους σε κρασί, την εμφιάλωση και τη διανομή τους στο εμπόριο. Ο Ελαιοκομικός Αμπελουργικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πατρών (ΕΑΑΣ Πατρών), δραστηριοποιείται στην παραγωγή εμφιαλωμένου κρασιού, διαθέτοντας σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό και εφαρμόζοντας προηγμένες μεθόδους καλλιέργειας και επεξεργασίας της παραγωγής. Με πρώτη ύλη σταφύλια από τις καλύτερες ποικιλίες της περιοχής, η Πατραϊκή Οινοποιία παράγει μια μεγάλη γκάμα προϊόντων υψηλής ποιότητας, όπως οίνους ξηρούς, ημίξηρους, γλυκούς, ημίγλυκους, λευκούς, ροζέ και ερυθρούς σε όλους τους συνδυασμούς. Παράγει επιπλέον τους διεθνώς γνωστούς επιδόρπιους οίνους, Μοσχάτο Πατρών και Μαυροδάφνη Πατρών. Ο Ελαιοκομικός Αμπελουργικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πατρών (ΕΑΑΣ Πατρών) χρησιμοποιεί τις καλύτερες ποικιλίες σταφυλιών της περιοχής εφαρμόζοντας τις απαιτήσεις ασφάλειας και υγιεινής της Ευρωπαϊκής και Ελληνικής Νομοθεσίας, τις

απαιτήσεις της Ορθής Βιομηχανικής Πρακτικής (Good Manufacture Practice), τις απαιτήσεις των συνεργαζόμενων πελατών και τις προτάσεις των κρατικών ελεγκτικών οργάνων. Η παραγωγική διαδικασία είναι πιστοποιημένη με ISO:9001 και ISO:22000, εξέλιξη του γνωστού HACCP.

Ο Ελαιοκομικός Αμπελουργικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πατρών (ΕΑΑΣ Πατρών), εξελίσσεται διαρκώς, πραγματοποιώντας επενδύσεις που την καθιστούν μία από τις μεγαλύτερες οινοποιητικές μονάδες της Ελλάδας. Σήμερα η εταιρία λειτουργεί 2 οινοποιεία, 1 εμφιαλωτήριο και μεγάλους αποθηκευτικούς χώρους καλύπτοντας μία έκταση 46.500 m², με κτίρια συνολικού εμβαδού 16.500 m², γεγονός που της επιτρέπει να πουλάει σε Ελλάδα κι εξωτερικό 1.000.000-1.200.000 φιάλες κρασιού και περισσότερες από 200.000 συσκευασίες PET και ασκών ξεπερνώντας σε σύνολο τους 5000 τόνους ετησίως.

Ο Ελαιοκομικός Αμπελουργικός Αγροτικός Συνεταιρισμός Πατρών (ΕΑΑΣ Πατρών), για να πραγματοποιήσει τις ποικίλες δραστηριότητές της διαθέτει εγκαταστάσεις στην πόλη της Πάτρας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή. Από αυτές άλλες έχουν να επιδείξουν αξιόλογη δραστηριότητα ενώ άλλες υπολειτουργούν και χρησιμοποιούνται επικουρικά ή αναμένεται η ολοκλήρωσή τους ώστε να λειτουργήσουν.

Όπως αναφέρθηκε παραπάνω λειτουργούν σήμερα, 2 οινοποιεία, 1 εμφιαλωτήριο και μεγάλους αποθηκευτικούς χώρους

Παράλληλα, λειτουργεί

- τυροκομείο,
- συσκευαστήριο γεωμήλων,
- βιομηχανικά ψυγεία, εγκαταστάσεις συγκέντρωσης και τυποποίησης ελαιόλαδου,
- εργοστάσιο παραγωγής ζωοτροφών,
- σιλό δημητριακών,
- αποθήκες συγκέντρωσης σταφίδας,
- καταστήματα πώλησης αγροτικών εφοδίων και μηχανημάτων.

Το κατάστημα βρίσκεται στην περιοχή της Κάτω Αχαΐας και προσφέρει γεωργικά φάρμακα, σ

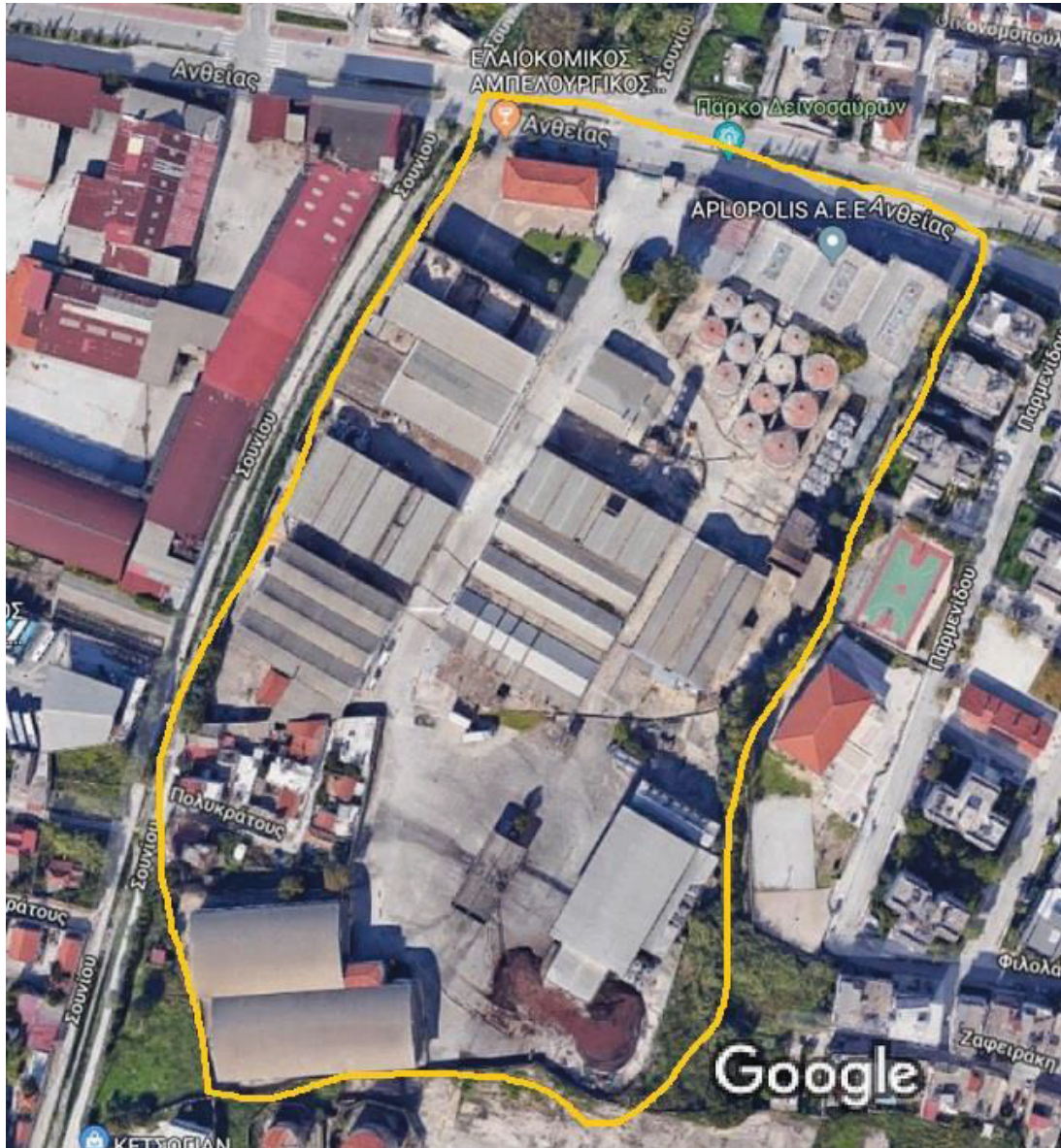
πόρους καθώς λιπάσματα που βελτιώνουν τις καλλιέργειες

Η Πατραϊκή Οινοποιία λειτουργεί σήμερα:

1 εμφιαλωτήριο με 4 γραμμές εμφιάλωσης και μεγάλους αποθηκευτικούς χώρους με αποθηκευτική ικανότητα περίπου 20.000 τόνων, καλύπτοντας μία έκταση 46.500 m²

-Το οινοποιείο - εμφιαλωτήριο και αποστακτικό στην Άνθεια Πατρών.

-Το οινοποιείο στο Μύρτο Πατρών (λειτουργεί εποχικά και επικουρικά),.

Χάρτης Κάτοψη εργοστασίου Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Εργοστάσιο «Πατραϊκής Οινοποιίας», επεξεργασία Καρασιώτος Δ., 3/2019

πηγή:

<https://www.google.gr/maps/@38.2234924,21.7241151,613m/data=!3m1!1e3>

3.3 Το καταστατικό ίδρυσης - στόχοι – σκοποί του Ελαιοκομικού - Αμπελουργικού Συνεταιρισμού Πατρών

Σύμφωνα με το καταστατικό του έτους ίδρυσης (1918) του Ελαιοκομικού - Αμπελουργικού Συνεταιρισμού Πατρών ως σκοπός ορίζεται η ενίσχυση, διεύρυνση και ο συντονισμός των δραστηριοτήτων των πρωτοβαθμίων συνεταιρισμών - μελών της. Η Ένωση. Αγροτικών. Συνεταιρισμών Πατρών (Ε.Α.Σ) σύμφωνα με στοιχεία που υπήρξαν την 31-12- 2002 αποτελείται από 108 Συνεταιρισμούς από τους οποίους όμως 15 αδρανούν, 61 ανήκουν στην «Περιφέρεια Πατρών» και 47 στην Περιφέρεια «Κάτω Αχαΐας» αλλά και το μέλη της ανέρχονται σε 7.856 Αγρότες. Η Ένωση αποτελεί μέλος της Πανελληνίας Συνομοσπονδίας Ενώσεων Αγροτικών Συν/σμών (ΠΑΣΕΓΕΣ).

Μπορεί να αναλαμβάνει και οι ίδιες δραστηριότητες από αυτές, που προβλέπονται για τα μέλη της είτε για λογαριασμό των μελών της είτε για λογαριασμό της. Επίσης πρακτορεύει στην περιφέρεια της τις ασφαλιστικές εταιρείας.

Συγκεκριμένα η Ένωση για την εκπλήρωση του σκοπού της αναπτύσσει κυρίως ακόλουθες δραστηριότητες:

- Παρέχει στα μέλη της κάθε συνδρομή και φροντίζει για τον εφοδιασμό τους με τα αγαθά που είναι απαραίτητο για την πρωτογενή και δευτερογενή παραγωγή τους.
- Φροντίζει για την διακίνηση, διαφήμιση και εμπορία των προϊόντων των μελών της μέσα στα γενικά πλαίσια της εμπορίας κάθε προϊόντος, σε συνεργασία εφόσον είναι αναγκαίο, με άλλες Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις.
- Φροντίζει για την ίδρυση και λειτουργία κέντρων επαγγελματικής και συνεταιριστικής επιμόρφωσης των μελών της.
- Πρακτορεύει στην περιφέρειας της τους οργανισμούς ασφάλισης αγροτικής παραγωγής και κεφαλαίου.

- Οργανώνει και παρέχει στα μέλη της κάθε είδους τεχνική βοήθεια για την διευκόλυνση και βελτίωση της παραγωγής ή τη μείωση του κόστους της
- Διαδίδει τον θεσμό του Συν/σμού στον γεωργικό πληθυσμό της περιφέρειάς της, φροντίζει για την μελέτη και διερεύνηση συνεταιριστικών και γεωργικών θεμάτων, διαφωτίζει τα μέλη της και τις Αρμόδιες Αρχές και Υπηρεσίες και γενικά εφαρμόζει όλα τα νόμιμα μέσα για την ανάδειξη της Συνεταιριστικής συνείδησης στους αγρότες.
- Διατηρεί υπηρεσία λογιστικής εξυπηρέτησης των Συν/σμών και φροντίζει για τις νομικές υποθέσεις τους.
- Τηρεί και ενημερώνει ειδικούς φακέλους για όλους τους Συν/σμούς της περιφέρειάς της.
- Προμηθεύει το Ελληνικό Δημόσιο, τους Δήμους ή Κοινότητες, Σωματεία ή Συν/σμούς ή εταιρείες, με πάσης φύσεως γεωργικά προϊόντα των μελών της για λογαριασμό τους.
- -Επιλαμβάνεται έργα αρδεύσεων, αποστραγγίσεως και εκχερσώσεις εδαφών για βελτίωση των όρων παραγωγής, με εντολή και για λογαριασμό των μελών της ή του Ελλ. Δημοσίου ή άλλων Συνεταιρικών Οργανώσεων. Αποκτά ή νοικιάζει αγροτικές εκτάσεις για καλλιέργεια προτύπων κτημάτων φυτωρίων.
- Ιδρύει υποκαταστήματα, πρακτορεία και πρατήρια και ορίζει ανταποκριτές στο εσωτερικό και εξωτερικό για την προμήθεια ή την διάθεση γεωργικών προϊόντων και των παραγωγών αυτών.

Ειδικότερα η Ένωση μπορεί:

- Να αναλαμβάνει και να μεσολαβεί με προμήθεια μετά από εντολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Δημοσίου ή Οργανισμών ή οποιοδήποτε τρίτου πάσης (ρύσεως προμηθειών ή άλλων παροχών προερχόμενων από την κοινή αγορά, το Ελλ. Δημόσιο κ.λπ.
- Να παρέχει υπηρεσίες με αμοιβή στο Δημόσιο, στην Α.Τ.Ε. και σε κάθε άλλο νομικό πρόσωπο, δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου,
- Να αποκτά κατά κυριότητα ή να μισθώνει αστικά ή αγροτικά ακίνητα που εξυπηρετούν τις δραστηριότητες ή τις ανάγκες των μελών της.
- Να δέχεται καταθέσεις των μελών της και να χορηγεί δάνεια στα μέλη της.
- Να εγγυάται με ειδικό σήμα την ποιότητα των προϊόντων της και να μεριμνά για την καταπολέμηση της νοθείας στα προϊόντα,

- Να συγκαλεί συνέδρια με θέματα που αφορούν στα αγροτικά προϊόντα και να συμμετέχει σε παρόμοια στο εσωτερικό και εξωτερικό.
- Να συμμετέχει για λογαριασμό της ή για λογαριασμό των μελών της σε διεθνείς ή εθνικές δημοπρασίες.
- Να συνάπτει δάνεια με οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα και να κάνει συμφωνίες με νομικό ή φυσικό πρόσωπο εσωτερικού ή εξωτερικού,
- Να παρέχει υπηρεσίες σε τρίτους μη μέλη της, νομικά ή φυσικά πρόσωπα.

Η Ένωση συγκεκριμένα δεν ασχολείται με την πρωτογενή παραγωγή, ιδρύει όμως και διευθύνει μονάδες επεξεργασίας και μεταποίησης των προϊόντων των μελών της, μόνο όταν για την λειτουργία τους απαιτείται η συνεργασία δύο ή περισσότερων μελών της. Επίσης η Ένωση έχει ήδη αναγνωρισθεί ως «Οργάνωση παραγωγών» υπαγομένη στη μεταβατική ρύθμιση του άρθρου 13 του κανονισμού αριθμ. 2200/96 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διέπεται από τις λοιπές διατάξεις του κανονισμού αυτού για το σκοπό της κοινής οργάνωσης της αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών, που περιλαμβάνει τις ακόλουθες κατηγορίες προϊόντων :

- ✓ φρούτα και λαχανικά
- ✓ προϊόντα προς μεταποίηση
- ✓ εσπεριδοειδή
- ✓ καρποί με κέλυφος
- ✓ μανιτάρια.

Τέλος η Ένωση έχει ήδη αναγνωρισθεί ως οργάνωση ελαιοκαλλιεργητών με την επωνυμία «ΟΜΑΔΑ ΕΛΑΙΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ Ε.Γ.Σ. ΠΑΤΡΩΝ» και ήδη Ε.Α.Σ. ΓΙΑΤΡΩΝ. Για να γίνουν μέλη οι ελαιοπαραγωγοί πρέπει να υποβάλλουν εγγράφως αίτηση στην ομάδα ελαιοκαλλιεργητών με ρητή δήλωσή τους ότι θα παραμείνουν μέλη για μια τριετία σύμφωνα με τον Καν. 136/66 Ε.Ο.Κ. αρ. 20γ παραγρ. ζ.

Σε περίπτωση αποχώρησής τους, μετά την παρέλευση τριετίας, θα πρέπει να το γνωρίσουν εγγράφως στην ομάδα ελαιοκαλλιεργητών τουλάχιστον ένα έτος πριν.

3.3 Η συμβολή της ένωσης στην ανάπτυξη της Περιφερειακής Ενότητας Αχαΐας

Το 1918 με την ίδρυση του Ελαιοκομικού - Αμπελουργικού Συνεταιρισμού Πατρών, έγινε ένα ακόμα βήμα για την υλοποίηση των αγροτικών οραματισμών του Νομού Αχαΐας. Έτσι, οι αγρότες της περιοχής Αχαΐας, συνειδητοποιώντας, ότι η ένωσή τους

είναι ο φορέας τους, η φωνή τους στον κόσμο, έδωσαν νέες διαστάσεις στον αγώνα για την πραγμάτωση της Συνεταιριστικής ιδέας.

Εξ άλλου η δημιουργία μεγάλων εγκαταστάσεων για την συγκέντρωση, επεξεργασία και τυποποίηση των προϊόντων των παραγωγών αυξάνει την προστιθέμενη αξία των προϊόντων και έτσι το τελικό ποσό που εισπράττει ο παραγωγός είναι ικανοποιητικό γι' αυτόν.

Εκτός όμως από το οικονομικό όφελος, εκείνο που περισσότερο πρέπει να τονιστεί είναι η σιγουριά που αισθάνεται ο αγρότης - παραγωγός ότι τα προϊόντα του τελικά θα απορροφηθούν και δεν θα καταστραφούν δεδομένης της μεγάλης ευπάθειας αυτών. Ογδόντα πέντε χρόνια από την ίδρυσή της και σήμερα διατηρείται η ποιότητα των εκλεκτών κρασιών της οινοποιίας της ένωσης με την επωνυμία «Πατραϊκή».

Η γκάμα των προϊόντων της «Πατραϊκής» περιλαμβάνει μια μεγάλη ποικιλία οίνων ξηρών, ημίξηρων, ημίγλυκων, επιτραπέζιων και ονομασίας προελεύσεως καθώς επίσης την μαυροδάφνη Πατρών και το Μοσχάτο Πατρών που είναι γνωστά σ' όλο τον κόσμο για την φρουτώδη γεύση και τα εξαιρετικά τους αρώματα.

Οι οίνοι αυτοί εμφιαλώνονται σε συσκευασίες από 0,375 lt έως 1 και 2 lt, σε φιάλες PET 3 και 5l και σε ασκούς 10 και 20l (bag-in-box).

Τα προϊόντα της Πατραϊκής εξάγονται σ' όλο τον κόσμο όπως στην Γερμανία, Ολλανδία, Αγγλία, Σουηδία, Ελβετία, Γαλλία, Καναδά, Η.Π.Α., Αυστραλία και Ιαπωνία.

Οι πωλήσεις ετησίως ανέρχονται στις 500.000 εμφιαλωμένα κρασιά.

Με πρώτη ύλη σταφύλια από τις καλύτερες ποικιλίες της περιοχής, η Πατραϊκή Οινοποιία παράγει μια μεγάλη γκάμα προϊόντων υψηλής ποιότητας, όπως οίνους ξηρούς, ημίξηρους, γλυκούς, ημίγλυκους, λευκούς, ροζέ και ερυθρούς σε όλους τους συνδυασμούς. Παράγει επιπλέον τους διεθνώς γνωστούς επιδόρπιους οίνους, Μοσχάτο Πατρών και Μαυροδάφνη Πατρών, που ικανοποιούν ακόμα και τους πιο απαιτητικούς λάτρεις του κρασιού.

Με το σύγχρονο εξοπλισμό της, το εξειδικευμένο προσωπικό και γνώμονα τη μακρόχρονη οινοποιητική της παράδοση, η «Πατραϊκή 1918» έχει αποσπάσει σημαντικές διακρίσεις σε εγχώριους και διεθνείς διαγωνισμούς.

Εφαρμόζοντας τις απαιτήσεις ασφάλειας και υγιεινής της Ευρωπαϊκής και Ελληνικής Νομοθεσίας, της Ορθής Βιομηχανικής Πρακτικής (Good Manufacture Practice), των συνεργαζόμενων πελατών και τις προτάσεις των κρατικών ελεγκτικών οργάνων, η Πατραϊκή συγκαταλέγεται σήμερα στις πλέον αξιόλογες και αξιόπιστες οινοποιητικές μονάδες της Ελλάδας

Με πρώτη ύλη σταφύλια από τις καλύτερες ποικιλίες της περιοχής, η Πατραϊκή Οινοποιία παράγει:

- ❖ Μια μεγάλη γκάμα προϊόντων υψηλής ποιότητας
- ❖ όπως οίνους ξηρούς, ημίξηρους, γλυκούς, ημίγλυκους, λευκούς, ροζέ και ερυθρούς
- ❖ Παράγει επιπλέον τους διεθνώς γνωστούς επιδόρπιους οίνους, Μοσχάτο Πατρών και Μαυροδάφνη Πατρών, που ικανοποιούν ακόμα και τους πιο απαιτητικούς λάτρεις του κρασιού.
- ❖ Όνομα Προϊόντος: Μοσχάτο Πατρών - Οίνος γλυκός Ο.Π.Ε.
- ❖ Ποικιλία: Μοσχάτο Άσπρο.
- ❖ Περιοχή: Ζώνη ονομασίας προέλευσης Μοσχάτου περιοχής Πατρών. Αμπελώνες: Επιλεγμένοι αμπελώνες της ζώνης ονομασίας προέλευσης.
- ❖ Έδαφος: Αργολασβεστώδες.
- ❖ Τρύγος: 20 Αυγούστου -10 Σεπτεμβρίου.
- ❖ Αλκοολικός Βαθμός: 15% vol.
- ❖ Ζάχαρα: 180 g/l.
- ❖ Οινοποίηση: Το Γλεύκος με ελάχιστη περιεκτικότητα σε σάκχαρο 221 g/l αναμειγνύεται με οινική αλκοόλη 96% vol τουλάχιστον και παράγεται ο γλυκός αυτός οίνος.
- ❖ Όνομα Προϊόντος: Μαυροδάφνη Πατρών - Οίνος γλυκός φυσικός Ο.Π.Ε.
- ❖ Ποικιλία: Μαυροδάφνη - Μαύρη Κορινθιακή.
- ❖ Περιοχή: Ζώνη ονομασίας προέλευσης Μαυροδάφνης. Αμπελώνες: Γέρικοι αμπελώνες ηλικίας άνω των 4 ετών διαμορφωμένοι σε κυπελώδη σχήματα που δεν αρδεύονται και καλλιεργούνται παραδοσιακά εντός της ζώνης.

- ❖ Έδαφος: Αργολασβεστώδες και Αμμοαργιτώδες. Τρύγος: 25 Αυγούστου έως 20 Σεπτεμβρίου. Αλκοολικός Βαθμός: 15% vol. Ζάχαρα: 45 g/l.
- ❖ Οινοποίηση: Το γλεύκος της μαύρης Κορινθιακής με ελάχιστα σάκχαρα 221 g/l μετατρέπεται σε οίνο γλυκό με προσθήκη σιλικής αλκοόλης. Το γλεύκος της Μαυροδάφνης ζυμώνεται (κλασική ερυθρά οινοποίηση) έτσι ώστε να δώσει κατά ελάχιστο 4% αλκοολικούς βαθμούς και ακολουθεί προσθήκη οινικής αλκοόλης. Οι δύο οίνοι βάσης Μαυροδάφνη και μαύρης Κορινθιακής αναμειγνύονται σε ποσοστό 85% /15% αντίστοιχα. Ακολουθεί παλαίωση ενός τουλάχιστον έτους εντός βαρελιών και κατόπιν κατάληξη του οίνου ως Ο.Π.Ε. Μαυροδάφνη Πατρών.
- ❖ Όνομα Προϊόντος: Ημίγλυκος Ερυθρός. Ποικιλία: Μαυροδάφνη και MERLOT και CABERNET. Περιοχή: Δυτική Αχάια .
- ❖ Αμπελώνες: Επιλεγμένοι αμπελώνες από τις πλαγιές της Δ. Αχαιΐας.
- ❖ Έδαφος: Αργολασβεστώδες και Αμμοαργιτώδες.
- ❖ Τρύγος: 5-20 Σεπτεμβρίου. Αλκοολικός Βαθμός: 11,50 %. Ζάχαρα: 45 g/l.
- ❖ Οινοποίηση: Κλασική Ερυθρά οινοποίηση σε ανοξείδωτες δεξαμενές

Daphne Innamorata

Τύπος: Φυσικός γλυκός ερυθρός

Μαυροδάφνη Πατρών Π.Ο.Π.

Ποικιλιακή σύνθεση: 100% Μαυροδάφνη

Οινοποίηση: Τα σταφύλια προέρχονται από επιλεγμένο αμπελώνα της περιοχής μας. Μετά από αυστηρή διαλογή η εκχύλιση γίνεται για 7 μέρες περίπου. Στην συνέχεια προστίθεται αλκοόλη οινικής προέλευσης για να διακοπή η ζύμωση. Η μαυροδάφνη παλαιώνει σε Γαλλικά δρύινα βαρέλια για 9 χρόνια.

Χαρακτηριστικά: Πολύπλοκη αρωματικά, καπνός και σοκολάτα , κόκκινη στο χρώμα με καφέ ανταύγειες, γλυκιά και έντονη στο στόμα. Ιδανική με επιδόρπια γλυκά και ξηρούς Καρπούς. Απολαμβάνετε στους 17 c, 750 ml

Mavrodaphne of Patras Premium

Τύπος: Φυσικός γλυκός

Μαυροδάφνη Πατρών Π.Ο.Π.

Ποικιλιακή σύνθεση: 51% Μαυροδάφνη και 49% μαύρη κορινθιακή

Οινοποίηση Τα σταφύλια εκχυλίζονται για 4 μέρες περίπου κάτω από ελεγχόμενες συνθήκες .Αλκοόλη οινικής προέλευσης προστίθεται με σκοπό την διακοπή της ζύμωσης. Η μαυροδάφνη ωριμάζει σε Γαλλικά δρύινα βαρέλια για 12 μήνες.

Χαρακτηριστικά: Σύνθετα και εντυπωσιακά αρώματα που συνδυάζουν αρώματα κόκκινων φρούτων , μπαχαρικών και κανέλας **Συνδυασμός με φαγητό:** Ιδανικός συνδυασμός τα επιδόρπια σοκολάτας και οι ξηροί καρποί. Απολαμβάνετε 14-16 c 750 ml

Muscat of Patras Premium PDO

Τύπος: Οίνος Γλυκός **Ποικιλιακή σύνθεση:** 100% Μοσχάτο λευκό

Οινοποίηση: Τα σταφύλια συλλέγονται σε τελάρα και παραμένουν Στο ψυγείο για 30 ώρες. Γίνεται διαχωρισμός του Προρώγου και το γλεύκος απολασπώνεται. Στην συνέχεια προστίθεται αλκοόλη οινικής προέλευσης για να μην ξεκινήσει η ζύμωση

Χαρακτηριστικά: Λαμπερό κίτρινο χρώμα με έντονο φρουτώδες άρωμα, βερίκοκου και λευκόσαρκου ροδάκινου καθώς και μελιού **Συνδυασμός με φαγητό:** Είναι κρασί aperitif και συνοδεύει ιδανικά φρούτα ξηρούς καρπούς και τυριά. Ταιριάζει ιδανικά με foie gras.

Απολαύστε το 10-12 c 750 ml

Όνομα Προϊόντος: Ρετσίνα (ονομασία και παράδοση). Ποικιλία: Ροδίτη. Περιοχή: ΑΧΑΪΑ. Αμπελώνες: Επιλεγμένοι Αμπελώνες Ροδίτη από τις πλαγιές της Βοριοδυτικής Αχαΐας. Έδαφος: Αργολασβεστώδες και Αμμοαργιτώδες. Τρύγος: 10 Σεπτεμβρίου έως 10 Οκτωβρίου. Αλκοολικός Βαθμός: 11,50 %. Ζάχαρα: 0,5 ρ/λ. Οινοποίηση: Ζύμωση σε ανοξειδωτες δεξαμενές με ελεγχόμενη θερμοκρασία. Προσθήκη κατά τη ζύμωση ρουτίνας 3%.

Golden Pine / Χρυσή Πεύκη

Τύπος: Ρετσίνα Λευκός ξηρός **Ποικιλιακή σύνθεση:** 100% Ροδίτης

Οινοποίηση: Τα σταφύλια συλλέγονται σε τελάρα και παραμένουν Στο ψυγείο για 30 ώρες. Γίνεται διαχωρισμός του Προρώγου και το γλεύκος απολασπώνεται. Η ζύμωση γίνεται κάτω από ελεγχόμενες συνθήκες με την προσθήκη μικρής ποσότητας ρητίνης πεύκου. **Χαρακτηριστικά:** Ένα ξηρό λευκό με λεπτές νότες ρητίνης πεύκου, χαρακτηριστικό ξανθό χρώμα και αρώματα εσπεριδοειδών και Πεύκης. Η επίγευση αφήνει έναν βοτανικό χαρακτήρα.

Συνδυασμός με φαγητό: Ιδανικό με ποικιλία από θαλασσινά και μεσογειακά πιάτα 750 ml

Retsinaki / Ρετσινάκι

Τύπος : Ρετσίνα Λευκός ξηρός **Ποικιλιακή σύνθεση:** 100% Ροδίτης

Οινοποίηση: Από διαλεκτά σταφύλια της επαρχίας Πατρών . Γίνεται διαχωρισμός του προρώγου και το γλεύκος απολασπώνεται. Η ζύμωση γίνεται κάτω από ελεγχόμενες συνθήκες με την προσθήκη μικρής ποσότητας ρητίνης πεύκου.

Χαρακτηριστικά: Ένα ξηρό λευκό με λεπτές νότες ρητίνης πεύκου, χαρακτηριστικό ξανθό χρώμα και αρώματα εσπεριδοειδών και Πεύκης. Η επίγευση αφήνει έναν βοτανικό χαρακτήρα.

Συνδυασμός με φαγητό: Ιδανικό με ποικιλία από θαλασσινά 500 ml

Όνομα Προϊόντος: Santa Laura Λευκή. Ποικιλία: Ροδίτη - Σιδερίτη.

Περιοχή: ΑΧΑΪΑ. Αμπελώνες: Επιλεγμένοι αμπελώνες από τις πλαγιές της Β.Δ. Πελοποννήσου. Έδαφος: Αργολασβεστώδες και Αμμοαργιτώδες. Τρύγος: 20 Σεπτεμβρίου έως 15 Οκτωβρίου. Αλκοολικός Βαθμός: 11,50 %. Ζάχαρα: 0,5 g/l. Οινοποίηση: Στατική απολύθωση, ζύμωση με επιλεγμένες ζύμες σε ανοξειδωτες δεξαμενές στους 18 βαθμούς C.

SANTA LAURA WHITE

Τύπος: Οίνος λευκός ξηρός

Ποικιλιακή σύνθεση: 80% ροδίτης, 20% μοσχάτο

Οινοποίηση: Από διαλεκτά σταφύλια ορεινών περιοχών της επαρχίας Πατρών. Η οινοποίηση γίνεται κάτω από ελεγχόμενες συνθήκες.

Χαρακτηριστικά: Ξεχωρίζει για τα έντονα αρώματα εσπεριδοειδών, το λαμπερό χρώμα και την ισοροπημένη οξύτητα.

Συνδυασμός με φαγητό: Ιδανικό με θαλασσινά και ψάρια, Σερβίρεται 8-10 c 750 ml

SANTA LAURA ROSE

Τύπος: Οίνος ξηρός ροζέ

Ποικιλιακή σύνθεση: : Merlot 100%

Οινοποίηση: Από διαλεκτά σταφύλια ορεινών περιοχών της επαρχίας Πατρών. Η οινοποίηση γίνεται κάτω από ελεγχόμενες συνθήκες.

Χαρακτηριστικά: Ξεχωρίζει για τα έντονα αρώματα εσπεριδοειδών, το λαμπερό χρώμα και την ισοροπημένη οξύτητα.

Συνδυασμός με φαγητό: Ιδανικό με ελαφριά πιάτα όπως πουλερικά και τυριά. Σερβίρεται 8-10 c 750 ml

Όνομα Προϊόντος: Santa Laura Ερυθρά. Ποικιλία: Μαυροδάφνη και MERLOT και CABERNET Περιοχή: ΑΧΑΪΑ Αμπελώνες: Επιλεγμένοι Αμπελώνες από τις πλευρές της Καλλιθέας και των Καλαβρύτων του Ν. Αχαΐας. Έδαφος: Αργολασβεστώδες και Αμμοαργιτώδες. Τρύγος: Τέλη Αυγούστου έως τέλη Σεπτεμβρίου. Αλκοολικός Βαθμός: 12 % . Ζάχαρα: 0,5 g/l. Οινοποίηση: Κλασική ερυθρά οινοποίηση σε ανοξειδωτους οινοποιητές και δεξαμενές με ελεγχόμενη θερμοκρασία

SANTA LAURA RED

Τύπος: Οίνος ερυθρός ξηρός

Ποικιλιακή σύνθεση: Merlot 70%, Syrah 30%

Οινοποίηση: Από διαλεκτά σταφύλια ορεινών περιοχών της επαρχίας Πατρών. Η οινοποίηση γίνεται κάτω από ελεγχόμενες συνθήκες.

Χαρακτηριστικά: Ξεχωρίζει για το άρωμα κόκκινων φρούτων και την γεμάτη γεύση του.

Συνδυασμός με φαγητό: Ιδανικό με κόκκινο κρέας.

Σερβίρεται 14-16 c 750 ml

Νέο μοςχάτο

Η νέα ετικέτα του μοςχάτου έχει σκοπό να καλύψει το κενό δίπλα στην μαυροδάφνη μας στα ράφια των Super Market

3.4 Βιομηχανικές μονάδες της Ε.Α.Σ. Πατρών

Η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών ΠΑΤΡΩΝ, είναι δευτεροβάθμια Αγροτική Συνεταιρική Οργάνωση. Ιδρύθηκε το 1918 με έδρα την Πάτρα στον νομό Αχαΐας. Η Ένωση είναι γνωστή στην Ελλάδα και σε πολλές χώρες του εξωτερικού που εξάγει τα προϊόντα της, με την επωνυμία ΠΑΤΡΑΪΚΗ. Παραλαμβάνει σταφύλια διαφόρων ποικιλιών από τους παραγωγούς της περιοχής με σκοπό τη μεταποίησή τους σε κρασί (οίνο), την εμφιάλωση και τη διανομή στο εμπόριο. Πλησιάζοντας τα 100 χρόνια λειτουργίας, η Πατραϊκή σήμερα αριθμεί 108 μέλη (πρωτοβάθμιες συνεταιριστικές ενώσεις με έδρα τα γεωγραφικά όρια της Πάτρας) με 8.000 αγρότες. Το 1956 η Πατραϊκή αγόρασε από την Α.Ε. Ελληνική Εταιρεία Οίνων και Οινοπνευμάτων το οινοποιείο Άνθειας, στο οποίο μετέφερε την παραγωγική της δραστηριότητα. Από τότε, το οινοποιείο Άνθειας συνεχώς επεκτείνεται και εκσυγχρονίζεται με σκοπό να παράγει οίνους υψηλής ποιότητας. Χρησιμοποιεί τις καλύτερες ποικιλίες σταφυλιών της περιοχής εφαρμόζοντας τις απαιτήσεις ασφάλειας και υγιεινής της Ευρωπαϊκής και Ελληνικής Νομοθεσίας, τις απαιτήσεις της Ορθής Βιομηχανικής Πρακτικής (Good Manufacture Practice), τις απαιτήσεις των συνεργαζόμενων πελατών και τις προτάσεις των κρατικών ελεγκτικών οργάνων. Η παραγωγική διαδικασία είναι πιστοποιημένη με ISO:9001 και ISO:22000, εξέλιξη του γνωστού HACCP. Οι εξαιρετικές εδαφοκλιματολογικές συνθήκες της περιοχής και η μακρόχρονη οινοποιητική παράδοση της εταιρίας, ο μοντέρνος εξοπλισμός και το εξειδικευμένο προσωπικό επιτρέπουν στην Πατραϊκή να παράγει μια μεγάλη γκάμα προϊόντων όπως ρετσίνα, οίνους ξηρούς, ημίξηρους, ημίγλυκους, γλυκούς, λευκούς, ροζέ και ερυθρούς σε όλους

τους συνδιασμούς. Επίσης παράγει τα διεθνώς γνωστά vin de liqueur με Ονομασία Ελεγχόμενης Προέλευσης, Μοσχάτο Πατρών και Μαυροδάφνη Πατρών, που ικανοποιούν ακόμα και τους πιο απαιτητικούς λάτρεις του κρασιού, έχοντας σημαντικές διακρίσεις σε πολλούς εγχώριους και διεθνείς διαγωνισμούς.

Η Πατραϊκή εξελίσσεται διαρκώς, πραγματοποιώντας επενδύσεις που την καθιστούν μία από τις μεγαλύτερες οινοποιητικές μονάδες της Ελλάδας. Σήμερα η εταιρία λειτουργεί 2 οινοποιεία, 1 εμφιαλωτήριο και μεγάλους αποθηκευτικούς χώρους καλύπτοντας μία έκταση 46.500 m², με κτίρια συνολικού εμβαδου 16.500 m², γεγονός που της επιτρέπει να πουλάει σε Ελλάδα κι εξωτερικό 1.000.000-1.200.000 φιάλες κρασιού και περισσότερες από 200.000 συσκευασίες PET και ασκών ξεπερνώντας σε σύνολο τους 5000 τόνους ετησίως.

Σημαντικό μέρος της δραστηριότητας της ένωσης είναι και η διαχείριση των Κοινοτικών Επιδοτήσεων στους αγρότες της περιοχής. Η Ένωση λειτουργεί επίσης τυροκομείο, συσκευαστήριο γεωμήλων, βιομηχανικά ψυγεία, εγκαταστάσεις συγκέντρωσης και τυποποίησης ελαιόλαδου, εργοστάσιο παραγωγής ζωοτροφών, σίλος δημητριακών, αποθήκες συγκέντρωσης σταφίδας, καταστήματα πώλησης αγροτικών εφοδίων και μηχανημάτων.

Η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Πατρών για να πραγματοποιήσει τις ποικίλες δραστηριότητές της διαθέτει εγκαταστάσεις στην πόλη της Πάτρας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή. Από αυτές άλλες έχουν να επιδείξουν αξιόλογη δραστηριότητα ενώ άλλες υπολειτουργούν και χρησιμοποιούνται επικουρικά ή αναμένεται η ολοκλήρωσή τους ώστε να λειτουργήσουν.

Συγκεκριμένα λειτουργούν :

- -Το οινοποιείο - εμφιαλωτήριο και αποστακτήριο στην Άνθεια Πατρών.
- -Το οινοποιείο στο Μύρτο Πατρών.
- -Το συσκευαστήριο γεωμήλων στα Σαγαΐικα Αχαΐας.
 - Αποθήκες και τυποποιητήριο ελαιολάδου στον Κ. Αλισσό Πατρών
 - Τυροκομείο στο Πρέβεδο Αχαΐας.
- Από όλα τα παραπάνω δεν λειτουργεί το συσκευαστήριο γεωμήλων.

3.4.1 Δραστηριότητες της Ε.Α.Σ. Πατρών

Στις παραπάνω αναφερθείσες βιομηχανικές μονάδες και εγκαταστάσεις διατελούνται σημαντικές δραστηριότητες,

Εφαρμογή διεθνών προτύπων στον συνεταιρισμό

Για την επίτευξη των στόχων και σκοπών που είχε ορίσει η διοίκηση του συνεταιρισμού και για να συμβαδίζει βάση των κανονισμών και του ανταγωνισμού, εφαρμόζει και λειτουργεί με τα ακόλουθα πρότυπα και κανόνες

Διεθνή πρότυπα	κοινοτικές οδηγίες - κανονισμοί	ΦΕΚ
EN ISO 9001:2000	93/43/EE	1219/A /2000
EN ISO 22000:2005	75/106/EC	11/A/1996
	178/2004	10/A /1996
	882/2004	418/B /2004
	1493/1999	Κώδικας Τροφίμων & Ποτών

3.4.2 Οινοποιείο Άνθεια Πατρών

Στην Άνθεια Πατρών βρίσκεται το οινοποιείο. Τα άτομα που απασχολούνται σ' αυτό είναι αρκετά, συγκεκριμένα υπαλληλικό και τεχνικό προσωπικό 16 άτομα, εργατικό προσωπικό 14 άτομα. Εκεί γίνεται η συγκέντρωση των οινοσταφύλων και η οινοποίησή τους για λογαριασμό του Συνεταιρισμού αλλά και των παραγωγών. Ετησίως συγκεντρώνουν περίπου 6.000 - 8.000 τόνοι σταφύλια από τους παραγωγούς (συνεταιριζόμενους και μη) και παράγονται κρασιά χύμα και εμφιαλωμένα. Συγκεκριμένα η διαδικασία που ακολουθείται είναι η εξής παρακάτω: Αρχικά συγκεντρώνονται τα σταφύλια και οι ποσότητες αυτών μεταφέρονται στο ζυγιστήριο, όπου λαμβάνεται το απόβαρο προκειμένου να προσδιοριστεί το καθαρό βάρος των σταφυλιών για τον καθένα παραγωγό.

Μετά με τον δειγματολήπτη εξετάζεται ο βαθμός (μπομέ) των σταφυλιών σχετικά με την γλυκύτητα και την αλκοόλη που περιέχουν. Έπειτα μεταφέρονται σε μεγάλες δεξαμενές όπου γίνεται η γλυκοποίηση, δηλαδή το στύψιμο και η μετατροπή των σταφυλιών σε γλεύκο (κοινώς μούστος). Ακολούθως γίνεται η ζύμωση, όπου μετατρέπεται ο γλεύκος σε κρασί. Όταν γίνει η ζύμωση το κρασί είναι έτοιμο και μεταφέρεται στα ψυγεία, όπου αποθηκεύεται σε μεταλλικές δεξαμενές σαν έτοιμο προϊόν. Κάποια απο τα κρασιά αυτά πωλούνται χύμα και άλλα εμφιαλώνονται στο εμφιαλωτήριο της ένωσης που είναι ιδιόκτητο, στον ίδιο χώρο. Η επωνυμία που φέρουν

τα κρασιά της ενώσεως είναι ίδια όπως σε κάθε προϊόν της, δηλαδή «Πατραϊκή». Στο εμφιαλωτήριο εμφιαλώνονται περίπου 6.000 φιάλες την ώρα

Συγκεκριμένα στο οινοποιείο της Άνθειας παραλαμβάνονται από 85 τόνοι ως 1.000 ημερησίως. Οι αποθήκες της έχουν χωρητικότητα 15.000 τόνους.

Στο αποστακτήριο χρησιμοποιείται ως πρώτη ύλη 2.000 κιλά την ώρα και παρασκευάζεται αποσταγμένο προϊόν 200 κιλά την ώρα. Στο αποστακτήριο που βρίσκεται στον ίδιο χώρο υπάρχει μηχανήμα που βγάζει το απόσταγμα, τα τσίπουρα. Το απόσταγμα που παράγεται, φυλάσσεται σε βαρέλια για να παλιώσει και μάλιστα όσο περισσότερο χρόνο διαρκεί η «παλαίωση» τόσο περισσότερο αυξάνεται η αξία του. Η αγορά του μηχανήματος αυτού έγινε στις αρχές της δεκαετίας του 1970 και μάλιστα θεωρείται πολύ-πολύ σημαντικό για την ένωση.

Το οινοποιείο που βρίσκεται στο Μύρτο Αχαΐας (περίπου 30 χιλιόμετρα από την Πάτρα) λειτουργεί μόνο την περίοδο του τρύγου, δηλαδή Σεπτέμβριο και Οκτώβριο, απασχολεί περίπου 5 εποχιακούς εργάτες. Εκεί παραλαμβάνονται 30 τόνοι σταφυλιών ημερησίως. Το «εργοστάσιο» έχει παραγωγική δυναμικότητα ημερησίως 360 τόνους και ετησίως 14.400 τόνους.

Τα κρασιά που ετοιμάζονται και από τα δύο οινοποιεία πωλούνται σε αγορές στο εσωτερικό και στο εξωτερικό (κυρίως εμφιαλωμένα). Συγκεκριμένα στο εσωτερικό πωλήθηκαν για το έτος 2002 116.840 φιάλες αξίας 340.150 Ευρώ και χύμα κρασί 4.115.000 Lit αξίας 3.000.000 Ευρώ. Επίσης στο εξωτερικό (Η.Π.Α., Γερμανία, Ολλανδία, Βέλγιο, Πολωνία, Αυστραλία) 319.132 φιάλες αξίας 580.587 Ευρώ. Για την διακίνηση των προϊόντων της η ένωση διαθέτει υποκατάστημα στην Αθήνα, σε πολλά μέρη της Ελλάδας και του εξωτερικού.

3.4.3 Συσκευαστήριο γεωμήλων Σαγαϊίκων Αχαΐας

Στο συσκευαστήριο που βρίσκεται στα Σαγαϊίκα Αχαΐας γίνεται η συγκέντρωση των γεωμήλων από τους παραγωγούς της περιοχής. Σε αυτό το συσκευαστήριο, με διάφορα μηχανήματα γίνεται η διαλογή του προϊόντος, διαχωρίζονται οι μεγάλες πατάτες από τις μικρές και πετάγονται οι χαλασμένες. Έπειτα πλένονται και γίνεται η διαδικασία της ενσάκινσης, δηλαδή βάζονται σε σακιά και είναι έτοιμες προς πώληση. Έχει δυναμικότητα 300 τόνων το 8ωρο.

Παλιά στον ίδιο χώρο λειτουργούσαν και ψυγεία όπου αποθηκεύονται όχι μόνο γεώμηλα αλλά και άλλα προϊόντα. Όμως το συσκευαστήριο επειδή ήταν ζημιογόνο έπαψε να λειτουργεί. .

3.4.4 Αποθήκες ελαιόλαδου Κάτω Άλυσού

Οι αποθήκες ελαιόλαδου βρίσκονται στον Κάτω Αλισσό όπου γίνεται η συγκέντρωση του ελαιόλαδου για λογαριασμό τρίτων και της εταιρείας ελαιουργικής, που εδρεύει στην Αθήνα και είναι τριτοβάθμια Συνεταιριστική Οργάνωση.

Η Ένωση αγοράζει το λάδι από τους παραγωγούς της περιοχής και αποθηκεύεται σ' αυτούς τους χώρους. Παρόλο που στην περιοχή υπάρχει και τυποποιητήριο, το λάδι δεν τυποποιείται αλλά μόνο συγκεντρώνεται και στην συνέχεια χρησιμοποιείται για εμπορία. Οι πωλήσεις ανέρχονται σε 200-500 τόνους ελαιόλαδο. Η χωρητικότητα των αποθηκών αυτών ελαιολάδου είναι 250 τόνοι. Οι αποθήκες ελαιολάδου βρίσκονται έξω από το χωριό επί της Παλαιάς Εθνικής οδού Πατρών - Πύργου. Μέσα όμως στο χωριό υπάρχουν κτίρια που χρησιμοποιούνται ως αποθήκες ζωοτροφών και λιπασμάτων για λογαριασμό της ένωσης και πωλούνται κυρίως στους μύλους ΚΕΠΕΝΟΥ. Η χωρητικότητα αυτών των αποθηκών είναι 10 τόνοι ζωοτροφών.

3.4.5 Τυροκομείο Πρεβεδού Αχαΐας

Το τυροκομείο βρίσκεται στο χωριό Πρέβεδο Αχαΐας ανάμεσα στις περιοχές Φαραί και Χαλανδρίτσα. Παλαιότερα λειτουργούσε κανονικά ως τυροκομείο, σήμερα απλώς εκεί συγκεντρώνεται το γάλα από τους παραγωγούς και μετά προωθείται με ειδικά οχήματα (βυτία) προς τυροκόμηση στο εργοστάσιο της Ένωσης Γεωργικών Συνεταιρισμών Καλαβρύτων στα Καλάβρυτα. Το τυροκομείο απαιτούσε για την συνέχιση της λειτουργίας του εκσυγχρονισμό του μηχανολογικού του εξοπλισμού.

Το γάλα που συγκεντρώνεται ανέρχεται στους 600 τόνους από κτηνοτρόφους - μέλη ή μη της ένωσης περίπου δηλαδή 250 άτομα. Από το γάλα που συγκεντρώνεται το προσωπικό του τυροκομείου παίρνει δείγμα για να προσδιορισθούν τα λιπαρά που περιέχει, όσο υψηλά είναι τα λιπαρά όσο μεγαλύτερη η τιμή που μπορεί να λαμβάνει ο

παραγωγός Στην συνέχεια το γάλα αποθηκεύεται σε ειδικές δεξαμενές στον ίδιο χώρο, για να ακολουθήσει η μεταφορά του. Υπάρχει σύμβαση με την Ε.Γ.Σ. ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ για ένα χρόνο και στην συνέχεια ανανεώνεται.

3.5.1 Άλλες Υπηρεσίες

Οι γεωργοί της Αχαΐας μπορούν:

- ❖ Να υποβάλλουν μέσω του συνεταιρισμού μας αίτηση για την ειδική στήριξη των γεωργών, όπως προβλέπεται από το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου που έχει θεσπιστεί στην χώρα μας
- ❖ Να προμηθεύονται από το κατάστημα μας στην περιοχή της κάτω Αχαΐας γεωργικά φάρμακα και λιπάσματα για την βελτίωση της ανάπτυξης και της ποιότητας της παράγωγής τους.

Να ασφαλίζουν τα αυτοκίνητα, τα σπίτια και την επαγγελματική τους στέγη μέσω συνεργασιών που έχει η εταιρία μας με τις περισσότερες ασφαλιστικές εταιρείες

3.5.2 Πωλήσεις γεωργικών εφοδίων - λιπασμάτων

Η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Πατρών διαθέτει πρατήριο για τον εφοδιασμό των αγροτών με φυτοφάρμακα, γεωργικά μηχανήματα και λιπάσματα.

3.5.3 Οικονομικά στοιχεία της Ε.Α.Σ.Π.

Ένα σημαντικό μέρος του Ελαιοκομικού - Αμπελουργικού Συνεταιρισμού Πατρών είναι η οικονομική κατάσταση στην οποία βρίσκεται. Απ' αυτήν μπορούμε να εξαγάγουμε αρκετά συμπεράσματα για το πόσο «ενεργητική είναι, αν υπάρχει μεγαλύτερο «παθητικό» από ότι «ενεργητικό» αλλά και αν τελικά υπάρχουν πρόσφορες και ευδαίμονες προοπτικές για τό μέλλον.

Ο αγροτικός συνεταιρισμός αποδείχτηκε ένα πολύ αποτελεσματικό εργαλείο για την ενσωμάτωση της γεωργίας στον τρόπο παραγωγής.

3.5.5 Οι κυριότερες αγροτικές οργανώσεις

Το 1918 με την ίδρυση του Ελαιοκομικού - Αμπελουργικού Συνεταιρισμού Πατρών, έγινε ένα ακόμα βήμα για την υλοποίηση των αγροτικών οραματισμών του Νομού Αχαΐας. Έτσι, οι αγρότες της περιοχής Αχαΐας, συνειδητοποιώντας, ότι η ένωσή τους είναι ο φορέας τους, η φωνή τους στον κόσμο, έδωσαν νέες διαστάσεις στον αγώνα για την πραγμάτωση της Συνεταιριστικής ιδέας.

Εξ άλλου η δημιουργία μεγάλων εγκαταστάσεων για την συγκέντρωση, επεξεργασία και τυποποίηση των προϊόντων των παραγωγών αυξάνει την προστιθέμενη αξία των προϊόντων και έτσι το τελικό ποσό που εισπράττει ο παραγωγός είναι ικανοποιητικό γι' αυτόν.

Εκτός όμως από το οικονομικό όφελος, εκείνο που περισσότερο πρέπει να τονιστεί είναι η σιγουριά που αισθάνεται ο αγρότης - παραγωγός ότι τα προϊόντα του τελικά θα απορροφηθούν και δεν θα καταστραφούν δεδομένης της μεγάλης ευπάθειας αυτών.

Ογδόντα πέντε χρόνια από την ίδρυσή της και σήμερα διατηρείται η ποιότητα των εκλεκτών κρασιών της οινοποιίας της ένωσης με την επωνυμία «Πατραϊκή».

Ιστορικά Στατιστικά Στοιχεία για επιλεγμένες χώρες στον κόσμο			
Χώρα	Πρώτος Συνεταιρισμός	Πρώτος Νόμος για τους Συνεταιρισμούς	Μέλη (% επί του πληθυσμού)
Αυστρία	1794	1873	47,4
Βέλγιο	1848	1873	35,4
Τσεχία	1852	1873	13,4
Δανία	1851	-	34,2
Φινλανδία	1870	1901	45,8
Γαλλία	1750	1887	30,1
Γερμανία	1845	1867	27,9
Ελλάδα	1780	1914	9,9
Ισλανδία	1844	1937	20
Ιρλανδία	1859	1893	59,5
Ιταλία	1806	1886	13,3
Λιθουανία	1869	1917	6,8
Λουξεμβούργο	1808	1884	4,8
Ολλανδία	1860	1855	41,1
Νορβηγία	1851	1935	36,4
Πολωνία	1816	1920	-
Πορτογαλία	1871	1867	21,9
Ρουμανία	1852	1903	28,5
Ρωσία	1825	1907	9,5
Ισπανία	1838	1885	11,1
Σουηδία	1850	1895	53,7

Ελβετία	1816	1881	50,1
Τουρκία	1863	1867	12,9
Ην. Βασίλειο	1750	1852	16,6
ΗΠΑ	1752	1865	56,7
Γιουγκοσλαβία	1870	1925	6,5

Πηγή: Shaffer (1999)

Η ανάπτυξη του συνεταιριστικού κινήματος στην Ελλάδα ήταν εξίσου αξιόλογη με των άλλων Ευρωπαϊκών χωρών, αλλά καθώς λειτουργούσαν κάτω από τον Οθωμανικό ζυγό, οι πρωτοπόροι ελληνικοί συνεταιρισμοί δεν μπόρεσαν να διαδώσουν το έργο τους. Έτσι, σταδιακά διαμορφώθηκε το φαινόμενο που στο χώρο μας αποκλήθηκε «Ελληνικό Ορεινό Χωριό» (Λάμπος, 1999). Το ελληνικό ορεινό χωριό εξελίχθηκε σε ένα σύστημα δημοκρατικά αυτοδιοικούμενων κοινοτήτων που λεγόταν «Ελευθεροχώρια» ή «Κλεφτοχώρια» και στηρίζονταν σε μια μορφή συνεταιριστικής οικονομικής δραστηριότητας, για να εξελιχθεί στα χρόνια της τουρκοκρατίας σε «μεγάλους παραγωγικούς συνεταιρισμούς για εργασίες γεωργικές, βιομηχανικές, εμπορικές και ναυτικές» (Λάμπος, 1999). Η Ελλάδα κατά τη διάρκεια της οθωμανικής επικυριαρχίας αναπτύσσει μια μακρά προσυνεταιριστική παράδοση με δικό της εθνικό δίκαιο (Μαυρόγιαννης, 1979).

Βιβλιογραφία

- Cook, M. L. "Capital Formation Alternatives in User Controlled Cooperatives", in Capital Formation in Agricultural Cooperatives, John Rouse and J.D. Van Pischke, eds., Food and Agricultural Organization of the United Nations, Rome, Italy, 1997. file:///C:/Users/aggeliki/Downloads/Angouraki_E-unlocked.pdf
- Grashuis, J., & Cook, M. (2018). An examination of new generation cooperatives in the upper midwest: successes, failures, and limitations. *Annals of Public and Cooperative Economics*, 89(4), 623-644.
- Πιορούλος, C. (2000), 'The evolution of the Greek cooperative law: from the first to the last order of economizing', paper presented at the Fourth Annual Conference of the International Society for New Institutional Economics, 22–24 September, Tübingen, Germany
- Πιορούλος, C. (2002), 'Preparing Greek agricultural cooperatives for the 21st century: A new institutional economics approach' (in Greek), *Syneteristikoi Provlmatismoi*, Vol 1, pp 197–214.
- Αβδελίδης, Π. (1986). Το αγροτικό συνεταιριστικό κίνημα στην Ελλάδα. Ιστορική εξέλιξη και δράση. Προβλήματα και προοπτικές ανάπτυξης. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Αγγουράκη, Ε. (2017). Στρατηγική συλλογικών αγροτικών επιχειρήσεων: Η περίπτωση του «ΘΕΣγη».
- Αγγουράκη, Ε. (2017). Στρατηγική συλλογικών αγροτικών επιχειρήσεων: Η περίπτωση του «ΘΕΣγη».
- Δαουτόπουλος, Γ. (2006). Κοινωνιολογία του Συνεργατισμού. Έκδοση του Ιδίου, Θεσσαλονίκη.
- Ευθυμίου, Π. (2016), Επιχειρηματικοί Συνεταιρισμοί Νέου Τύπου: «Πρότυπα σχήματα συνεργατικότητας που αναπτύσσονται πάνω στα ερείπια των παλιών συνεταιρισμών προκαλούν κύμα ανάπτυξης στην ελληνική ύπαιθρο». Διανέοσις, Οργανισμός Έρευνας και Ανάπτυξης
- Κασσαβέτης Δ. (2005). Συνεταιριστικοί θεσμοί Ι. Αγροτικές συνεταιριστικές οργανώσεις (θεωρία – νομοθεσία - νομολογία).
- Κλήμη - Καμινάρη Ο. (2003). Σχέσεις Κράτους και συνεταιρισμών στην Ελλάδα για την ανάπτυξη του αγροτικού πληθυσμού, (Συμβολή στην ιστορική εξέλιξη του θεσμού). Διδακτορική διατριβή

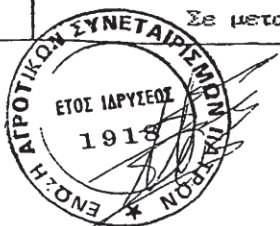
- Κοντογεώργος, Α. (2015). Συνεταιριστική Οικονομία. Η Ιστορική Εξέλιξη των Συνεταιρισμών. Πανεπιστήμιο Πατρών, Πάτρα.
- Κοντογεώργος, Α., Σεργάκη, Π. (2015). Ιστορική Εξέλιξη των Συνεταιρισμών. [Κεφάλαιο Συγγράμματος]. Στο Κοντογεώργος, Α., Σεργάκη, Π. 2015. Αρχές διοίκησης αγροτικών συνεταιρισμών. [ηλεκτρ. βιβλ.] Αθήνα:Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. κεφ 2.: <http://hdl.handle.net/>
- Κοντογεώργος, Α., Σεργάκη, Π. (2016). Αρχές Διοίκησης Αγροτικών Συνεταιρισμών ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11: Πολιτικές Στήριξης των Αγροτικών Συνεταιρισμών & Συνεταιριστική Νομοθεσία.
- Λάμπρος, Κ. (1999). Συνεταιρισμοί και ανάπτυξη. Εκδόσεις Κοχλιάς.
- Μαρούλης, Γ. (2003). Χλωρίδα και βλάστηση των οικοσυστημάτων του όρους Ερυμάνθου (ΒΔ Πελοπόννησος) (Doctoral dissertation, Πανεπιστήμιο Πατρών. Σχολή Θετικών Επιστημών. Τμήμα Βιολογίας. Τομέας Βιολογίας Φυτών).
- Μαυρόγιαννης Δ. (1979). Μαθήματα Κοινωνιολογίας του Δικαίου- Συνεταιριστικοί Θεσμοί και Κοινωνικοί Μετασχηματισμοί. Κομοτηνή: Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
- Μόσχου Γ.- Μ (2011). Αγροτικοί συνεταιρισμοί στο Νομό Φθιώτιδας.
- Μπαμπανάσης, Σ. (1985). Ιδιομορφίες της Ανάπτυξης στη Νότια Ευρώπη: υπάρχει νοτιοευρωπαϊκό μοντέλο.
- Παπαγεωργίου Κ. (2007) «Βιώσιμη Συνεταιριστική οικονομία, θεωρία και πρακτική» Β ‘ έκδοση, Αθήνα. Έκδοση: Σταμούλης
- Παπαευθυμίου, Ξ. (2013). Σιωπηλοί μάρτυρες τα βιομηχανικά κτίρια της Πάτρας και η Αρχιτεκτονική τους. Πάτρα: Αχαϊκή βιβλιοθήκη. Πελοπόννησος
- Σεϊντής, Π. (2018). Ικανοποίηση και εμπιστοσύνη συνεταιριζόμενων μελών του αγροτικού ελαιουργικού συνεταιρισμού Στυλίδας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΥΝ/ΣΜΟΙ - ΜΕΛΗ της Ε.Α.Σ. ΠΑΤΡΩΝ
ΜΕ ΤΟΝ ΑΡΙΘΜΟ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΘΕΝΟΣ (ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ)
ΤΗΝ 31.12.2002

Α/Α	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ
		ΜΕΛΩΝ
	< ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΑΤΡΩΝ >	
1.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΑΡΑΧΩΒΙΤΙΚΩΝ	44
2.	" " ΑΡΓΥΡΑΣ	39
3.	" " ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	26
4.	" " ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ	122
5.	" " ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ	88
6.	" " ΒΕΡΝΑΔΕΙΚΩΝ	45
7.	ΓΕΩΡΓ. ΠΙΣΤ. ΣΥΝ. ΒΟΥΝΤΕΝΗΣ-ΒΕΛΒΙΤΣΙΟΥ-ΜΠΑΛΑ	79
8.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΒΡΑΧΝΕΙΚΩΝ "Η ΑΡΜΟΝΙΑ"	371
9.	ΓΕΩΡΓ. ΠΙΣΤ. ΣΥΝ. ΒΡΑΧΝΕΙΚΩΝ "Η ΣΦΕΝΔΟΝΗ"	ΑΔΡΑΝΕΙ
10.	ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ ΣΥΝ. ΑΓΡ.ΒΙΟΤ. ΒΡΑΧΝΕΙΚΩΝ "Η ΑΙΓΛΗ"	ΑΔΡΑΝΕΙ
11.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΓΛΑΥΚΟΥ	ΑΔΡΑΝΕΙ
12.	" " ΔΕΜΕΣΤΙΧΩΝ	ΑΔΡΑΝΕΙ
13.	" " ΔΡΕΠΑΝΟΥ	27
14.	" " ΔΡΟΣΙΑΣ	40
15.	ΓΕΩΡΓ. ΠΙΣΤ. ΣΥΝ. ΕΓΛΥΚΑΔΟΣ	ΑΔΡΑΝΕΙ
16.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΘΕΑΣ	82
17.	" " ΘΕΡΙΑΝΟΥ	48
18.	" " ΙΣΩΜΑΤΟΣ	57
19.	" " ΚΑΛΕΝΤΖΙΟΥ	116
20.	" " ΚΑΛΛΙΘΕΑΣ	74
21.	" " ΚΑΛΟΥΣΙΟΥ	19
22.	" " ΚΑΜΙΝΙΩΝ	48
23.	" " ΑΝΩ ΚΑΣΤΡΙΤΣΙΟΥ	ΑΔΡΑΝΕΙ
24.	ΓΕΩΡΓ. ΠΙΣΤ. ΣΥΝ. ΚΑΤΩ ΚΑΣΤΡΙΤΣΙΟΥ	ΑΔΡΑΝΕΙ
25.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΚΡΗΝΗΣ	30
26.	" " ΛΕΟΝΤΙΟΥ	64
27.	ΑΓΡ.ΓΕΩΡΓ.ΠΙΣΤ. ΠΑΡΑΓ/ΚΟΣ & ΕΛ/ΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΛΟΥΣΙΚΩΝ	177
28.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΜΑΖΑΡΑΚΙΟΥ	168
29.	" " ΜΑΝΕΣΙΟΥ	41
30.	" " ΜΗΤΟΠΟΛΗΣ	99
31.	ΕΛΛΙΟΥΡΤΙΚΟΣ ΣΥΝ. ΜΙΝΤΙΛΟΓΑΙΟΥ	93
32.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΜΠΕΓΟΥΛΑΚΙΟΥ	35
33.	" " ΝΕΖΕΡΩΝ	38
34.	" " ΑΓ.ΝΙΚΟΛΑΟΥ (ΧΑΡΜΠΙΛΕΙΚΑ)	64
35.	ΓΕΩΡΓ. ΠΙΣΤ. ΣΥΝ. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΡΑΛΙΟΥ	50
36.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΟΒΡΥΑΣ	54
	Σε μεταφορά	2.238

Α/Α	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ
		ΜΕΛΩΝ
	Από μεταφορά	2.238
37.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΠΑΤΡΩΝ	125
38.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΑΓΕΛΑΔΟΤΡΟΦΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΑΤΡΩΝ	50
39.	ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΠΙΣΤ. ΣΥΝ. ΠΕΡΙΒΟΛΑΣ	ΑΔΡΑΝΕΙ
40.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΠΙΤΙΤΣΑΣ	18
41.	ΓΕΩΡΓ. ΠΙΣΤ. ΣΥΝ. ΠΛΑΤΑΝΙΟΥ	29
42.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΠΛΑΤΑΝΟΒΡΥΣΗΣ	75
43.	ΓΕΩΡΓ. ΠΙΣΤ. ΣΥΝ. ΠΡΟΑΣΤΕΙΟΥ	ΑΔΡΑΝΕΙ
44.	ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΠΙΣΤ. ΣΥΝ. ΡΟΔΙΝΗΣ	ΑΔΡΑΝΕΙ
45.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΡΟΙΤΙΚΩΝ	33
46.	" " ΣΑΡΑΒΑΛΙΟΥ	164
47.	" " ΣΕΛΩΝ	ΑΔΡΑΝΕΙ
48.	" " ΣΚΙΑΔΑ	140
49.	" " ΑΝΩ ΣΟΥΔΕΝΕΙΚΩΝ	50
50.	" " ΣΟΥΛΙΟΥ	42
51.	" " ΣΤΑΡΟΧΩΡΙΟΥ	109
52.	" " ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙΟΥ	78
53.	ΑΡΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝ. ΑΓΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΑΡΑΒΑΛΙΟΥ	33
54.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΑΓΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ (ΠΕΡΙΣΤΕΡΑ)	ΑΔΡΑΝΕΙ
55.	ΓΕΩΡΓ. ΠΙΣΤΩΤ. ΣΥΝ. ΑΝΩ ΣΥΧΑΙΝΩΝ	37
56.	ΕΛΛΙΟΥΡΓ. ΣΥΝ. ΤΣΟΥΚΑΛΕΙΚΩΝ - ΚΑΜΙΝΙΩΝ - ΘΕΡΙΑΝΟΥ	147
57.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ. ΦΑΡΩΝ	78
58.	" " ΦΛΟΚΑ	31
59.	" " ΧΑΙΕΛΛΙΟΥ	62
60.	" " ΧΑΛΑΝΑΡΙΤΣΑΣ	78
61.	" " ΨΑΘΟΥΡΙΟΥ	47

		3.664
	< ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΑΤΩ ΑΧΑΪΑΣ >	
62.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΚΑΤΩ ΑΙΓΙΣΣΟΥ	107

Α/Α	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ	ΑΡΙΘΜΟΣ
		ΜΕΛΩΝ
	Από μεταφορά	4.568
73.	ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΑΡΑΣΕΟΥ	ΑΔΡΑΝΕΙ
74.	ΣΥΝ. ΕΠΕΞΕΡΓ. & ΠΩΛ. ΕΣΠΕΡΙΑ. ΚΑΤΩ ΑΧΑΪΑΣ-ΑΛΙΣΣΟΥ	87
75.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΒΕΛΙΤΕΩΝ	99
76.	" " ΒΙΔΟΒΑΣ	43
77.	ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΠΙΣΤ. ΣΥΝ. ΓΙΟΥΛΑΡΙΚΩΝ	44
78.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΕΛΛΙΟΧΩΡΙΟΥ	97
79.	" " ΚΑΓΚΑΔΙΟΥ	114
80.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΚΑΡΕΙΚΩΝ	249
81.	" " ΚΡΙΝΟΥ	111
82.	" " ΑΝΩ ΛΙΜΝΟΧΩΡΙΟΥ	73
83.	" " ΚΑΤΩ ΛΙΜΝΟΧΩΡΙΟΥ	66
84.	ΟΠΩΡΟΚΗΘΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝ. ΛΑΚΟΠΕΤΡΑΣ Β'	75
85.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΛΑΚΟΠΕΤΡΑΣ Α'	126
86.	" " ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ Α'	87
87.	" " ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ Β'	54
88.	" " ΜΕΤΟΧΙΟΥ	111
89.	" " ΜΙΧΟΙΟΥ	53
90.	" " ΜΥΡΤΟΥ	82
91.	" " ΝΙΦΟΡΕΙΚΩΝ	74
92.	" " ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΠΑΤΑ	122
93.	" " ΠΕΤΤΑ	115
94.	" " ΠΕΤΡΟΧΩΡΙΟΥ	233
95.	" " ΠΟΡΤΩΝ	108
96.	" " ΠΟΥΡΝΑΡΙΟΥ	43
97.	ΕΛΛΙΟΥΡΓΙΚΟΣ ΣΥΝ. ΠΗΓΑΔΙΩΝ	32
98.	ΓΕΩΡΓ. ΠΙΣΤ. ΣΥΝ. ΡΑΧΗΣ	45
99.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΡΙΟΛΟΥ	104
100.	ΓΕΩΡΓ. ΠΙΣΤΩ. ΣΥΝ. ΣΑΝΤΑΜΕΡΙΟΥ	19
101.	ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΙΚΟΣ ΣΥΝ. ΣΑΝΤΑΜΕΡΙΟΥ	104
102.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΣΑΓΕΙΚΩΝ	310
103.	ΓΕΩΡΓ. ΠΙΣΤ. ΣΥΝ. ΤΖΑΪΛΟΥ	145
104.	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΦΡΑΓΚΑ	92
105.	" " ΦΩΣΤΑΪΝΑΣ	75
106.	ΓΕΩΡΓ. ΠΙΣΤΩΤ. ΣΥΝ. ΧΑΡΑΥΓΗΣ	76
107.	ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΜΕΤΟΧΙΟΥ	20
108.	ΙΧΘΥΟΤΡΟΦΙΚΟΣ ΑΛΙΕΥΤΙΚΟΣ "Η ΕΝΟΤΗΤΑ"	ΑΔΡΑΝΕΙ
	1) ΑΓΡ.ΣΥΝ. ΡΙΟΥ <Διάλυση Αρ. Πρωτοδικείου 1953/96>	
	2) Γ.Π. & ΠΩΛ.ΣΥΝ. ΤΣΟΥΚΑΛΕΙΚΩΝ <Διάλυση Αρ.Πρωτ. 258/96>	
	3) ΑΓΡΟΤ.ΣΥΝ. ΛΑΪΝΑ <πτώχευση αρ. Πρωτοδ. 672/95>	
		7.952